MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 1 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 2 6/10/12 7:59 PM

Čtvercový formát v současné české fotografii

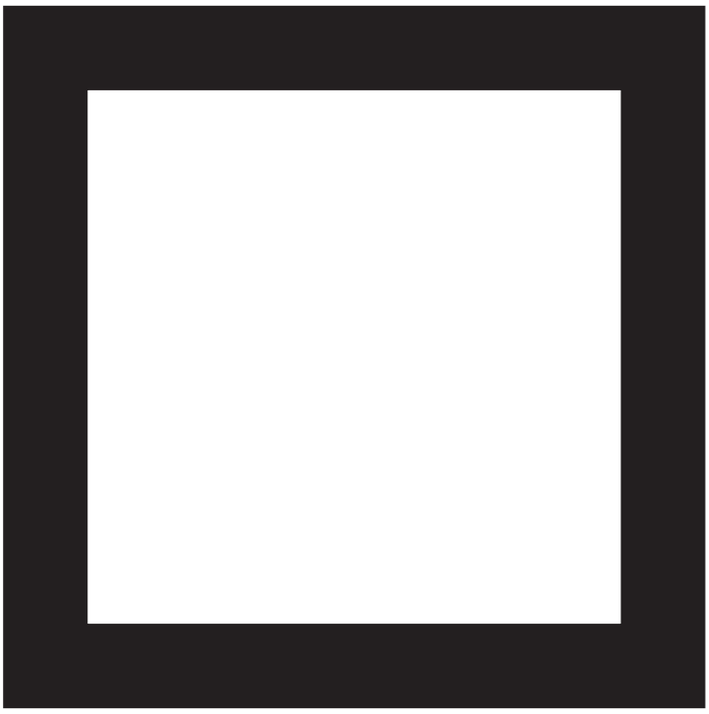
BcA. Matěj Třešňák

Teoretická diplomová práce

Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecka fakulta v Opavě

Opava, 2012

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 3 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 4 6/10/12 7:59 PM

Čtvercový formát v současné české fotografii

Square format
in contemporary Czech photography

BcA. Matěj Třešňák

Teoretická diplomová práce
Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: Odb. as. Mgr. Václav Podestát
Oponent: Doc. MgA. Pavel Mára

Slezská univerzita v Opavě,
Filozoficko-přírodovědecka fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotografie
Opava, 2012

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 5 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 6 6/10/12 7:59 PM

Abstrakt

Tato práce pojednává o ikonickém obrazovém formátu ve fotografii - čtverci. O formátu, kterým jsou fotografové stále fascinováni. Formát, který přiměl nesčetně umělců koupit si aparát konkrétní značky nebo manipulovat s digitálním obrazem, tak aby výsledný obraz byl čtverec. Práce je zmapováním tvorby současných českých fotografů, kteří si tento formát osvojili a jejich díla jsou cíleně prezentována ve čtvercovém podání. Na základě této práce je možné se zorientovat v práci současných českých fotografů, kteří tvoří „do čtverce".

Klíčová slova

Výtvarná fotografie, fotografie, čtverec, čtvercový formát, 6x6

Abstract

This work deals with an iconic image format in photography - the square. A format which has fascinated many photographers and which caused countless artists to buy a specific camera or manipulate digital images so the resulting image would become a square. This work survey contemporary Czech photographers who have mastered square format and enables us to see who is really into „square"...

Keywords

Art photography, square format photography, 6x6

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 7 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 8 6/10/12 7:59 PM

Slezská univerzita v Opavě
Faculty of Philosophy and Science in Opava
Akademický rok: 2011/2012

Studijní program: Film, Television and Photographic Art and New Media
Forma: Combined
Obor/komb.: Tvůrčí fotografie (TF)

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
TŘEŠŇÁK Matěj	U Smaltovny 1563/19, Praha - Holešovice	F082225

TÉMA ČESKY:

T. Čtvercový formát v současné české fotografii

NÁZEV ANGLICKY:

T. Square format in contemporary Czech photography

VEDOUCÍ PRÁCE:

Mgr. Václav PODESTÁT - ITF

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Čtverec jako obrazový formát byl považován vždy za vyšší estetický prvek. Rozhodl jsem se zmapovat české fotografy, kteří v současné době používají čtvercový formát jako svůj hlavní kompoziční prvek.
Prvek, který přiměl nesčetně umělců koupit si aparát konkrétní značky nebo manipulovat s digitálním obrazem, tak aby výsledný obraz byl čtverec. Na základě této práce je možné se zorientovat v práci současných českých fotografů, kteří tvoří "do čtverce".

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

Birgus, Vladimír, Mlčoch Jan: Česká fotografie 20. století, KANT, Praha 2010
Vojtěchovský Miroslav, Vostrý Jaroslav: Obraz a příběh, KANT, Praha 2008
Šmok Ján: Skladba fotografického obrazu. SPN (FAMU), Praha 1974, 1986
Burian Peter, Caputo Robert: Škola fotografování. National Geographic, SANOMA Magazines, Praha 2003
Feininger Andreas: Vysoká škola fotografie. Orbis, Praha 1968
Baleka Jan: Výtvarné umění, výkladový slovník. Academia, Praha 2002
Macek Václav: Miro Švolík, One body one soul, Jedno telo jedna duša, SNG Bratislava 1992
Birgus, Vladimír: Dvacet let Institutu tvůrčí fotografie v Opavě, Opava 2011
Birgus, Vladimír: Dita Pepe, autoportréty, Praha: Galerie Velryba, 2002
Horová Anděla: Nová encyklopedie českého výtvarného umění - dodatky, Academia, Praha 2006
Po městě, jež je mi souzeno, Weles, Brno 2007

Podpis studenta: ..... **Datum:** .....

Podpis vedoucího práce: ..... **Datum:** .....

Podpis vedoucího katedry: ..... **Datum:** .....

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 9 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 10 6/10/12 7:59 PM

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně na základě uvedených pramenů a literatury. Souhlasím se zveřejněním práce formou zařazení do Ústřední knihovny FPF SU v Opavě, knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetové stránky Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

© 2012 Matěj Třešňák, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 11 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 12 6/10/12 7:59 PM

Děkuji svým přátelům a rodině, kteří mají stále trpělivost mě v podporovat v mém snažení. Rád bych poděkoval především Odb. as. Mgr. Václavu Podestátovi za vedení práce a podnětné připomínky, dále všem uvedeným fotografům a fotografkám za materiál či inspiraci, bez kterých by tato práce nemohla vzniknout. Zejména Doc. MgA. Pavlu Márovi, RNDr. Petru Velkoborskému, CSc. a MgA. Vojtěchu Slámovi. Velký dík patří mé přítelkyni Kateřině Pilecké za podporu při vytváření této práce.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 13 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 14 6/10/12 7:59 PM

Obsah

Úvod 17

Proč do čtverce 19

Jak to bylo tenkrát a jak dnes 23

Autoři
Tomáš Bican 31
Milan Fano Blatný 35
Jan Branč 43
Česká Paralaxa (skupina) 49
Kristýna Erbenová 53
Alžběta Jungrová 59
Ladislav Kamarád 63
Jaroslav Kocián 65
Petr Krejčí 69
Jiří Makovec 73
Igor Malijevský 79
Pavel Mára 83
Kamila Musilová 89
Bet Orten 95
Dita Pepe 101
Barbora Prášilová 107
Jakub Skokak 113
Vojtěch Sláma 115
Evžen Sobek 121
Miro Švolík 127
Matěj Třešňák 133
Petr Velkoborský 137
Tereza Vlčková 143
David Židlický 149
Barbora a Radim Žůrkovi 153

Závěr 159

Zdroje 163

Jmenný rejstřík 169

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 15 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 16 6/10/12 7:59 PM

Úvod

Čtverec je fenomén! Toto není náhodné zvolání do tmy, ale můj pevný názor na čtvercový obrazový formát. Sílu čtverce jsem objevil v momentě, kdy jsem odevzdal soubor Yes. It happened! 2009, který byl až postprodukčně ořezán do čtvercového formátu a tato úprava celému souboru velmi pomohla. Pomohla natolik, že jsem si čtverec osvojil a používám jej ve své volné tvorbě téměř stále. A je celkem logické, že když jsem hledal vhodné téma pro teoretickou práci „sáhl jsem opět po čtverci".

Čtvercový formát ve fotografii jsem si vybral za téma i z několika dalších důvodů. V prvé řadě jsem chtěl psát o něčem, co se dotýká mne samotného, co mě zajímá a co mě ovlivňuje. Věděl jsem, že chci psát o nějakém prvku ve fotografii, který spojuje více lidí (fotografů, umělců, tvůrců) a dle toho vybíral téma. Vybíral jsem tak, aby mě výsledná práce posunula zase o kousek dál k chápání fotografie, obrazu a estetiky. Chtěl jsem také vytvořit práci, která předá informace i ostatním čtenářům, kteří nemusí být vysloveně kritiky umění, aby se jich téme nějak blíže dotýkalo.

„Objevil" jsem tedy čtverec, formát obrazu, který v umění vyčnívá nejvíce právě ve fotografii a splňuje vše, co bych si od nosného tématu přál. Nadále budu používat zkráceně výrazu „čtverec", když je jasné, že se nebavíme o žádném geometrickém tvaru nebo matematice, ale o obrazovém formátu.

Tato práce si klade za cíl zmapovat a popsat práci současných českých fotografů, které spojuje právě čtverec. Jejich témata jsou různá, ne všechna jejich tvorba je „čtvercová", ale z jejich tvorby nejvíc vyčnívají díla (nebo alespoň jeden úspěšný soubor), která jsou ve čtvercovém formátu.

Za současníky považuji stále tvořící autory, kteří nyní nebo i v minulosti, využili čtvercového formátu.

V současné digitální době je sice málo fotografů, kteří tvoří klasickým způsobem na svitkový film, ale i tak se objevuje spousta fotografií a souborů, které spojuje jedno - čtverec. Pro tuto práci mě nezajímají fotografové, kteří náhodně experimentují s ořezem (například ve Photoshopu), ale ti fotografové, kteří navazují na tradici Hasselbladů, Yashica aparátů, Pentaconů atd. I když jiným, modernějším způsobem.

Výběr autorů pro tuto práci nebyl příliš složitý. Konzultoval jsem jej s několika fotografy, kteří se pohybují na fotografické scéně a mají přehled o tom, kdo a jak tvoří. Na většině fotografů jsme se shodli a navíc mi každý z nich ukázal i další autory, o kterých jsem neměl ponětí. Nevybíral jsem jen fotografy, kteří jsou v hlubokém podvědomí širší veřejnosti, ale zaměřil jsem se i na takové, kteří ještě na svých „pět minut" slávy stále čekají a možná se ani nikdy nedočkají. Ale jsou to autoři, kteří „fotografují čtvercem" a z toho vyplývá, že i oni zde musí být uvedeni. Je samozřejmé, že se mi zde nepovede uvést naprosto všechny „milovníky čtverců", ale jsem přesvědčený, že ty zásadní zde naleznete všechny. Hledal jsem klíč podle, kterého bych jednotlivé autory uváděl a s vedoucím práce jsme se shodli, že nejsrozumitelnější bude fotografy odprezentovat abecedně. Jako v americkém filmu plném hvězd, kdy nevíte, která „star" má být uvedena první...

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 17 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 18 6/10/12 7:59 PM

Proč do čtverce?

V době digitálního bláznovství čím dál víc lidí fotografuje, ale výsledný obraz je v drtivé většině v „klasickém" poměru stran 3:2. Je také zajímavé, že veškeré učebnice o stavbě obrazu nebo eseje o kompozici jsou většinou jen o zlatém řezu, diagonále, rytmu, ale nikoliv o formátu. Neříkám, že je to chyba, ale formát je stejně důležitá část fotografie jako její obsah. Je to stejně nosný kompoziční prvek jako třeba pravidlo třetin. Ale i přes jistou nevědomost fotografů se i nyní objevují čtvercové fotografie. V čem je jejich kouzlo? Čtvercový formát působí důstojně, umělecky. Je rozvážný a není v něm cítit shon za kvantitou snímků, ale kvalita komponování a jistá soustředěnost při pořizování fotografie. Čtvercový formát má zkrátka své nezaměnitelné kouzlo a ve většině případů nám evokuje nálady zašlých časů.

Už na střední škole MICHAEL v Praze (1995-1999), kdy jsem byl opravdovým nováčkem ve fotografii, jsem čtverec zaregistroval. A to na přednášce (spíše reklamní prezentaci) o aparátech Hasselblad. Kromě technického provedení aparátu jsem byl uchvácen možnostmi, které tento velký formát (ve srovnaní s kinofilmovým) nabízí. Je jedno jestli fotíte na výšku nebo šířku, protože výsledný výřez si díky vysoké kvalitě můžete vytvořit až při zvětšování. Centrální kompozice na formátu 6x6 najednou nepůsobily fádně. Měl jsem pocit, že komponovat můžu libovolně a vždy to bude správně...

Odpovědí může být srovnání formátů 3:2 (kinofilm) a 1:1 (dříve svitek - jednoduše čtverec). Tyto formáty se za dobu existence fotografie ustálily a staly se standardy. Formát 3:2 je většinou spojován s kinofilmem a je tedy vnímán jako reportážní nebo dokumentární. Každý si ihned vybaví film na 36 snímků oproti svitku, kde bylo standardem 12 snímků. Formát 3:2 je vnímán jako více dynamický, ale při komponování do kinofilmového políčka narážíma na zajímavý „problém" a to, že formát je jeden a půlkrát širší, než je vysoký. Ne vždy se proto úspěšně podaří obsáhnout kompozičně celé políčko. Aniž by si člověk uvědomoval, tak natočením kinofilmu vertikálně se ještě více projeví tato vlastnost a i když je fotografovaný objekt například portrét, tak snímek působí zdánlivě nervózně - nevyrovnaně.

A právě v tento okamžik můžeme narazit na názor, že nyní na řadu přichází čtverec, protože má schopnost odstranit kompozičně hluchá místa. A částečně je to pravda - čtverec umožňuje specifickou kompozici. Při komponování do čtverce můžete s klidem zapomenout na pravidla třetin a zlatého řezu. U čtverce se nemusíte bát středové kompozice anebo naopak umístění hlavního objektu výrazně k jedné straně (samozřejmě i nahoru a dolu). O dost lépe působí práce s rytmem obrazu - liniemi, geometrickými tvary, kontrastem apod. Čtvercový formát působí klidným statickým dojmem, nemá v sobě takovou dynamiku jako širší formáty, čehož se ale dá bravúrně využít. Čtverec je vhodný pro spousty fotografických žánrů - od krajiny přes zátiší až po portréty.

Zajímavý je také fakt vedení oka diváka ve čtvercovém formátu. Při sledování snímku v poměru 3:2 horizontálně – oko tiká ze strany na stranu a sleduje delší stranu snímku

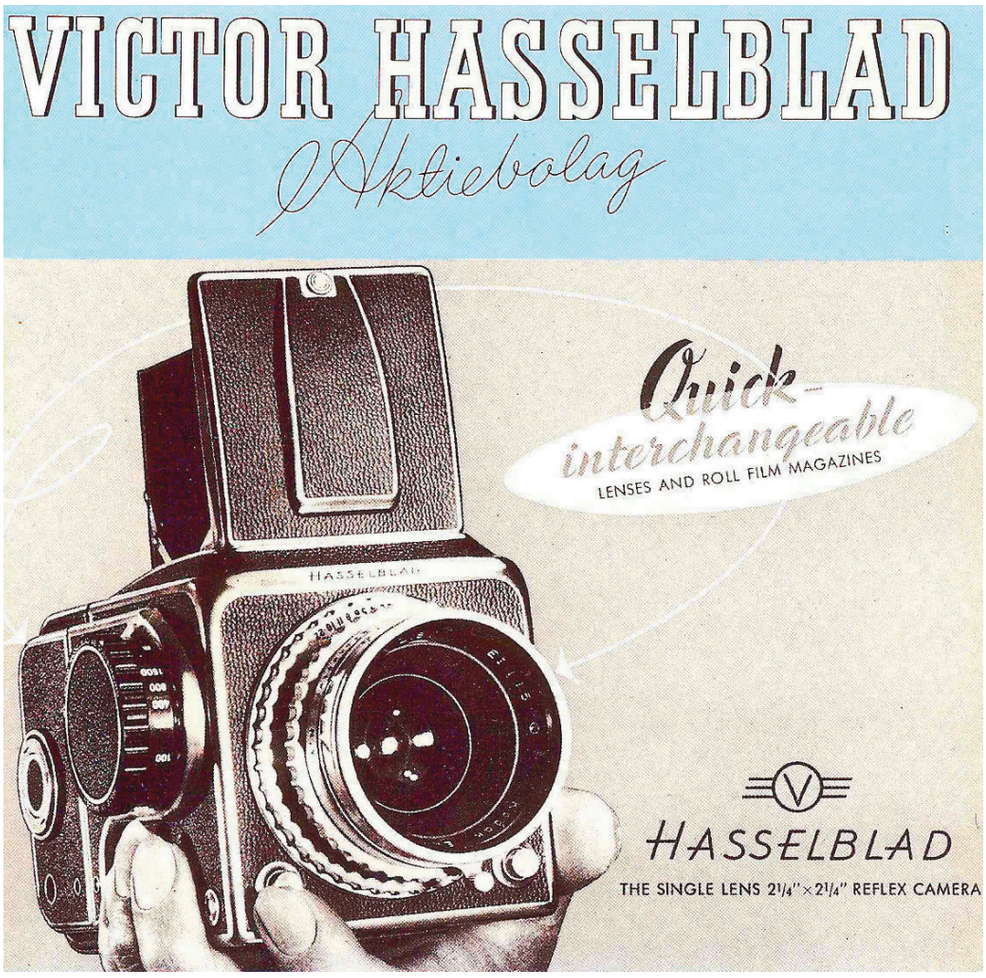
MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 19 6/10/12 7:59 PM

– to samé vertikálně, oko sleduje delší stranu. Ve čtverci se oko pohybuje v kruhu/spirále – klidně proplouvá a lehce se odráží od stěn formátu, současně mozek jemně vstřebává veškeré informace (prvky) zachycené na snímku.

Po těchto několika větách by se mohlo zdát, že fotografování do čtverce je zaručený úspěch. Zažitá pravidla jakoby nebyla, formát je pro člověka příjemnější, ořezem se napraví kompoziční chyby atd. Samozřejmě tomu tak není. Čtverec se na některá témata také nemusí hodit. To, že je čtverec úžasným formátem, si navíc spousty fotografů nemyslí. Například fotograf Michael Freemen ve své knize „Oko fotografa (2008) - kompozice a tvar pro lepší digitální fotografii" popisuje čtverec jako „nesympatický", „nepružný" a jeho tvar hodnotí jako „tyranii". Samozřejmě se zmiňuje o tom, že komponovat do čtverce je to nejtežší ve fotografii. Jeho názor sdílí i další profesionální fotografové i amatéři. Kdyby tomu tak opravdu bylo, čtverec by nepřežil těch téměř 85 let ve fotografii a také bych neřekl, že fotografové, kteří jej využívají, se chtějí za každou cenu odlišit a dokázat divákovi, že oni čtverec ovládají. Protože čtverci u nás nebyla nikdy věnovaná celá publikace, vznikla tato diplomová práce. Jak pracovat s výřezem velkého negativu ukazovala například kniha Václava Jírů: Zrcadlo života (Sfinx, Praha 1949). Fotografové, kteří jsou v této teoretické práci uvedeni mají každý svůj osobitý styl a každý z nich využívá čtvercového formátu po svém, ale jedno je spojuje - každý si jeho sílu, estetičnost a výtvarnost uvědomuje. Čtverec je fenomén!

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 20 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 21 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 22 6/10/12 7:59 PM

Jak to bylo tenkrát a jak dnes

Nutno ještě podotknout, že tato práce není o legendárním aparátu Hasselblad, který je ikonou mezi středoformátovými kamerami. Ano, jak se řekne čtverec nebo 6x6, většina lidí si vybaví právě tento aparát. Ale čtverec není jen technicky dokonalá fotografie na střední formát. Čtverec je formát 1:1, který lze vyprodukovat i z jiných technicky horších kamer a někdy i naschvál z velmi špatných aparátů tzv. Toy cameras nebo Polaroidů nebo dokonce z dírkové komory. V dnešní době do čtverce fotí i většina „smart phonů" a pro ně existuje několik velmi slušných aplikací. Ale postupujme chronologicky.

Od vynálezu prvního aparátu na svitkový film s formátem negativu 6x6 byly tyto aparáty vždy vnímány jako lepší co do kvality obrazu. Vše bylo větší než kinofilm - tělo, objektivy a samozřejmě i negativ. Objektivy byly díky větším členům schopny vykreslit větší plochu a podat více detailů. Aparáty byly pro jejich vynikající kresbu používány opravdu ve všech žánrech, ale ne vždy výsledná fotografie byla čtvercem. Díky kvalitě obrazu si editoři mohli oříznout fotografii dle potřeby - na výšku nebo na šířku. Tak postupovali i například módní fotografové, kteří z jednoho záběru měli najednou několik snímků.

První 6x6cm aparát byl představen v roce 1929 po tříletém vývoji firmou Rolleiflex. Jejich dvouoká zrcadlovka (jeden objektiv exponuje a druhým objektivem se komponuje - odtud dvouoká zrcadlovka) používal nepříliš populární film 117. V roce 1937 se také objevuje Minoltaflex, která je často mylně označována za první 6x6cm kameru. Slavný Hasselblad následoval Rolleiflex a Minoltu až v roce 1948, představením modelu 1600F. Název nesl po nejkratším expozičním času 1/1600s, kterého byl aparát schopen. Oproti Rollei, byl Hasselblad klasickou zrcadlovkou, která měla pouze jeden objektiv (výměnný), přes který se komponovalo i exponovalo. Výměnné objektivy, možnost výměny kazet s filmy „za pochodu" a precizní provedení, udělaly z Haselbladu celosvětově číslo jedna ve středoformátové fotografii. Rollei se pustil do vývoje své 6x6 jednooké zrcadlovky v roce 1955, ale díky dvěma důvodům ji nikdy nepředstavil veřejnosti. Za prvé jejich dvouoké zrcadlovky byly tak populární, že bylo otázkou jak by se prodávala jednooká zrcadlovka a za druhé v roce 1957 se Dr. Reinhold Heidecke (zakladatel Rolleie) a Victor Hasselblad dohodli, že se každý bude věnovat své koncepci - Rollei zůstane u dvouokých zrcadlovek a Hasselblad naopak nebude podobné konstruovat. Z dnešního pohledu je jasné, že to byl špatný tah pro firmu Rollei. Společnost Rollei stále existuje, ale od šedesátých let se víceméně potýkala se střídavým úspěchem a neúspěchem a několikrát změnila majitele. Hasselblad na tom v současné době není o moc lépe. V roce 2002 se přestěhovali ze Švédska do Dánska. V systém - jak nazývali jejich klasickou 6x6 kameru - zůstal ve Švédsku, ale již se nevyrábí a potichu se vyprodávají skladové zásoby. Možné je koupit jen tělo 503CW a objektivy 40, 50 a 150mm, žádný základní objektiv. Dánský Hasselblad se soustředí na digitální modely ve středoformátové fotografii (snímače jsou ale velikosti 6x4.5), několikrát změnil majitele a není zrovna ve stabilní finanční pozici.

Kromě dvou největších hráčů se ve středoformátu objevilo několik menších, a ne vždy horších, společností. Každý přicházel se svým konceptem. V roce 1953 Yashica predstavuje

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 23 6/10/12 7:59 PM

svůj prvni 6x6 model Yashimaflex, jejich nejpopulárnější a cenově dostupný model byl Yashica Mat-124G - kdo nedosáhl na Rollei nebo Hasselblad neudělal špatně koupí tohoto aparátu. V Rusku se začal sériově vyrábět v roce 1957 téměř totožný klon Hasselbladu 1600F továrny Kiev - model 88 - občas s nadsázkou nazýván „Hasselbladski". Aparát se na Západ dovážel pod značkou Zenith 80. Ve východním Německu se v roce 1957 objevuje značka Praktisix, která je od roku 1966 známá jako Pentacon Six. U nás byl Pentacon velmi populární, protože to byl jeden z mála dostupných středoformátových aparátů. Navíc jeho objektivy (tedy kus od kusu) byly vynikající, a když člověk překonal nástrahy špatného převíjecího mechanismu mohl se radovat z opravdu kvalitních snímků. V Čechách se dvouoká zrcadlovka objevila již v roce 1938. Přístroj se jmenoval Optiflex a byl produktem firmy Optikotechna, kterou založil Doc. Alois Mazurek (1933). Po druhé světové válce byla firma znárodněna a ještě v roce 1945 přejmenována na Meoptu (ME - mechanická OPTA - optická výroba). Meopta zkonstruovala dvouokou zrcadlovku model Flexaret, který byl určen širší veřejnosti a nekladl si za cíl oslovit profesionály. Ale právě díky finanční dostupnosti si jej mnoho profesionálů pořídilo. Flexaret se v několika modelech vyráběl do roku 1970. Pro opravdu amatérské užití byly v 60. letech k dostání bakelitové aparáty Efekta nebo v 70. letech Corina, které bychom dnes řadili do skupiny „Lomo".

Jestliže se bavíme o čtvercovém formátu ve fotografii, tak nemůžeme opomenout legendární instatní aparát Polaroid. Polaroid šel jinou cestou než dvouoké zrcadlovky, které se snažily zachytit a podat co nejvěrněji skutečnost. Polaroid chtěl přiblížit fotografii veřejnosti, která nemá a ani nechce mít povědomí o filmech, jejich vyvolání a následném zvětšování fotografií. V roce 1948 se na trh dostává první aparát na instantní film a společnost fungovala až do roku 2008. Název Polaroid můžete stále objevit na některém „nefotografickém" zboží jako brýle nebo sluchátka, ale jedná se jen o využití známého jména. Polaroid si za dobu své výroby instatních filmů získal nesčetně příznivců i z řad profesionálů. Od uzavření společnosti v roce 2008 ihned navazuje na tradici instantních Polaroidů holandská skupina nadšenců „Impossible Project", která koupila jednu z fabrik Polaroidu a stále zvyšuje svou výrobu instantních filmů. Od svého založení již otevřeli několik poboček a stále své portfolio rozšiřují.

U Polaroidu bych rád zmínil jeho elektronického kolegu a to počítačový program Poladroid, který udělá z každé fotografie během pár minut v počítači instantní snímek.

Na úplně opačném konci kvalitních kamer jsou dvě, nyní také velmi populární, značky - Holga a Diana. Kultovní plastické aparáty formátu 6x6 s oblibou používají profesionální fotografové, kteří tvůrčím způsobem využívají jejich vad a nedostatků jako vinětaci, neostrost, netěsnot filmové komory a dalších.

Holga se na pultech objevila v roce 1982 v Číně. Cílovou skupinou tohoto aparátu byl pracující čínský lid. Holga byla určena k rodinné fotografii - portrétům a záznamu dovolených. S nástupem 35mm filmu se ale příliš neosvědčila. Kultem se stala až při nuceném exportu, kdy její „kvality" objevili umělci z celého světa.

Aparáty Diana s výsledným negativem 4x4cm se poprvé v prodeji objevily kolem roku 1960 jako levný dárkový předmět. Aparát je kompletně plastový a v současnosti se dá stále

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 24 6/10/12 7:59 PM

Victor Hasselblad (vlevo) a Dr. Reinhold Heidecke

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 25 6/10/12 7:59 PM

pořídit nový díky společnosti „Lomography". Aktuální model Diana+ disponuje několika předsádkami, blesky a jiným příslušenstvím. Objektivy (předsádky) lze dokonce s redukcí upevnit na aparáty Nikon a Canon.

Naprosto novou a nečekanou vlnu zájmu o retro fotografii přinesly překvapivě mobilní telefony. Pro „chytré telefony", které disponují (na telefon) celkem kvalitním aparátem, se objevilo několik programů, které přivály svěží vítr do amatérské fotografie. Programy simulují všechny vady aparátů Polaroid, Holga, Diana atd. Uživatel si může volit filmy, filtry, objektivy, rámečky a to vše s pověstnou vinětací, barevností, neostrostí nebo chromatickou aberací retro aparátů. Není žádným překvapením, že obrazový formát je v poměru 1:1. S příchodem těchto programů v digitálním věku čtverec zaplavuje internet. Kdo je „in" má iPhone, kdo je In používá Hipstamatic, CameraBag nebo Instagram. Kdo je In ihned svoji práci publikuje na sociálních sítích. Nenechme se zmást tím, že fotografie nemají velký datový obsah (kolem 1MB), protože vytisknout se dají až do velikosti 30x30 cm a kvalita je velmi podobná výsledkům z filmových lomo aparátů.

To, že fotografie z telefonů mají opravdu své kouzlo dokazuje fotograf Damon Winter, který pro časopis Times a to na titulní stranu (2010), ilustroval příběh o válce v Afghánistánu a za tyto snímky získal třetí místo ve fotožurnalistické soutěži „Picture of the Year"... Použil program Hipstamatic a fotografoval iPhonem. Ihned si vysloužil kritiku od kolegů, že telefon není skutečný aparát, ale on dokázal subjektivně zachytit válečnou situaci a dokázal fotografiemi zaujmout. Byl možná první, kdo takto fotografoval telefonem, ale nebyl určitě poslední...

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 26 6/10/12 7:59 PM

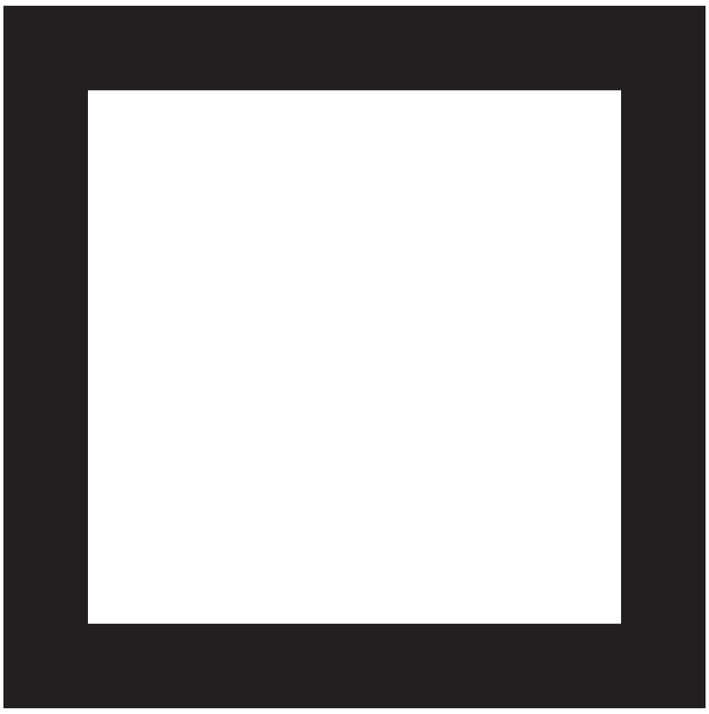

Damon Winter – Válka v Afgánistánu (2010)

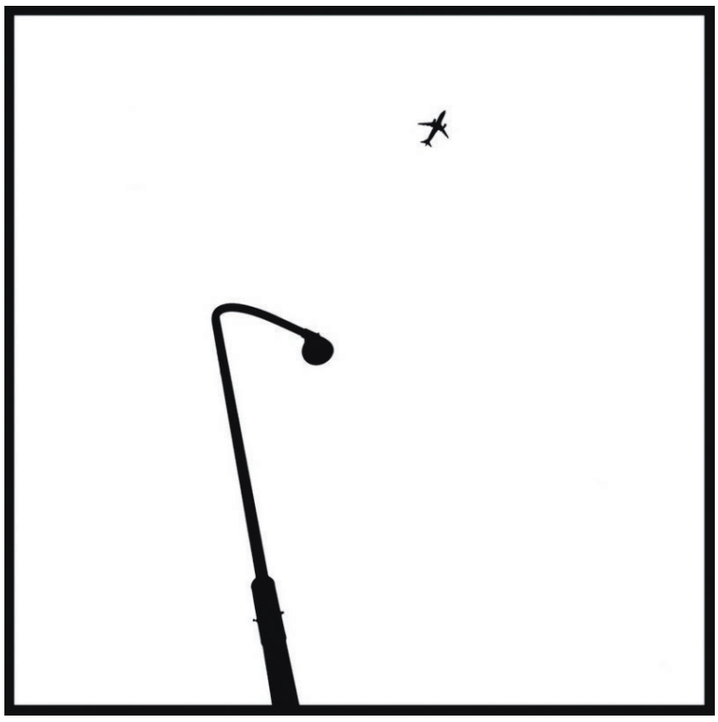
MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 27 6/10/12 7:59 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 28 6/10/12 7:59 PM

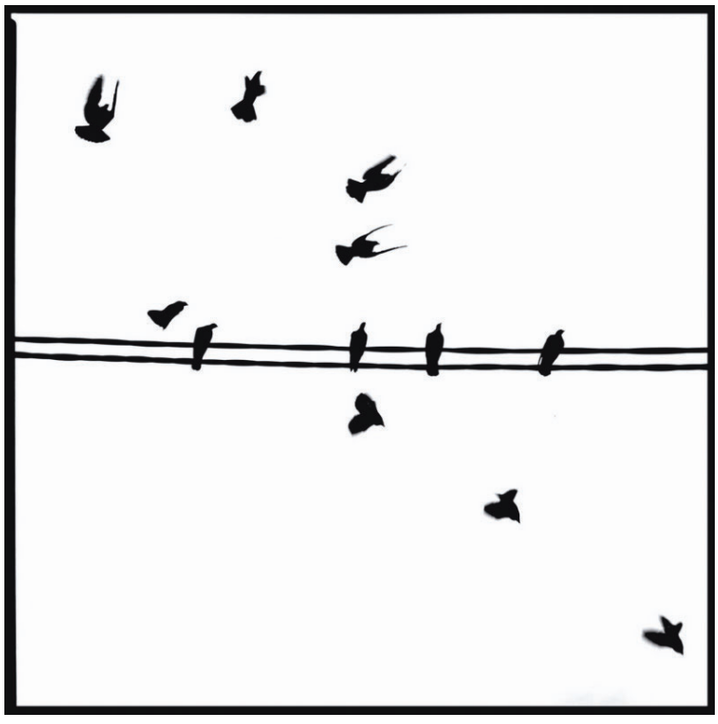
Autoři

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 29 6/10/12 7:59 PM

Praha (2007)

Varšava III. (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 30 6/10/12 7:59 PM

Tomáš Bican

Tomáš Bican se narodil 20. 4. 1973 v Praze. V roce 1996 vystudoval Pražskou fotografickou školu a již v počátcích své tvorby se věnoval tématu městské a urbanizované krajiny. Život ve městě je pro něj inspirací dodnes. Bican má svůj osobitý styl, který si během let vytvořil, a je podmíněn používané technice. Některé soubory fotografoval kinofilmovým Nikonem FE (1992-2004). Využíval jej jako klasický reportážní přístroj a záměrně fotografoval na filmy s vysokou citlivostí. Toto období jakoby uzavřel výstavou v roce 2006 v Galerii Václava Špály. V navazující etapě se soustředil na panoramatické snímky z cest po Mongolsku, Argentiny, Ruska, Indie, Maroka a dalších. Vznikaly na aparát Noblex 135 v letech 2004-2007. Ovšem posledních několik let tvoří na aparáty Hasselblad (2007-2009) a Yashica (2011 do současnosti), tedy čtvercový formát. Je pozoruhodné sledovat, jak si Tomáš Bican prošel různé žánry fotografie. Od reportáže se dostal k téměř grafickému pojetí fotografie, kterou praktikuje dnes. Jeho vyvíjející styl se dá jednoduše popsat jako principem zjednodušování. Od různých forem a motivů došel k abstrakci. K volnému pojetí času, prostoru, objektů. Jeho jednotlivé tvůrčí periody jsou, kromě stylu a výrazu, odděleny i používanou technikou. Konec „Hasselbladovského" období bylo zapříčiněno jeho odcizením v roce 2008 a 2009, ano hned dvakrát. S modelem 501c vytvářel převážně minimalisticky pojaté krajiny a fragmenty z městských ulic na černobílý materiál a to z různých míst a zemí. Fotografie mají osobitý styl založený na vysokém kontrastu a malém počtu detailů. Navíc snímky Tomáše Bicana mají k tradiční cestovatelské fotografii dosti daleko. Snímky z tohoto období byly prezentovány na ucelené výstavě v lednu 2010 v Českém centru Praha (7. 1. - 6. 2.). S Hasselbladem vytvořil i několik portrétu, které jsou opět subjektivně laděné. Neostrost na snímcích není výjimkou, tvář není často zcela čitelná. Ale i tak snímky zručně vypovídají o charakteru portrétovaného. Další čtvercové období v Bicanově tvorbě zaznamenáváme s pořízením aparátu Yashica Mat 124 g, se kterou opět zachycuje městské motivy, ale ty jsou tentokrát snímány na barevný film dvouokou zrcadlovkou. Fotografie nejsou většinou finálním „produktem", ale často slouží jako základ k následnému experimentálnímu zpracování. Tomáš Bican se několikrát prezentoval na prodejním veletrhu Prague Photo (naposledy 2012), kde nabízí snímky ze všech období. A je pravdou, že pro své minimalistické pojetí a obrazovou čitelnost se hodí ke zkrášlení interiérů bytu nebo kanceláří.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 31 6/10/12 7:59 PM

Agra I. (2008)

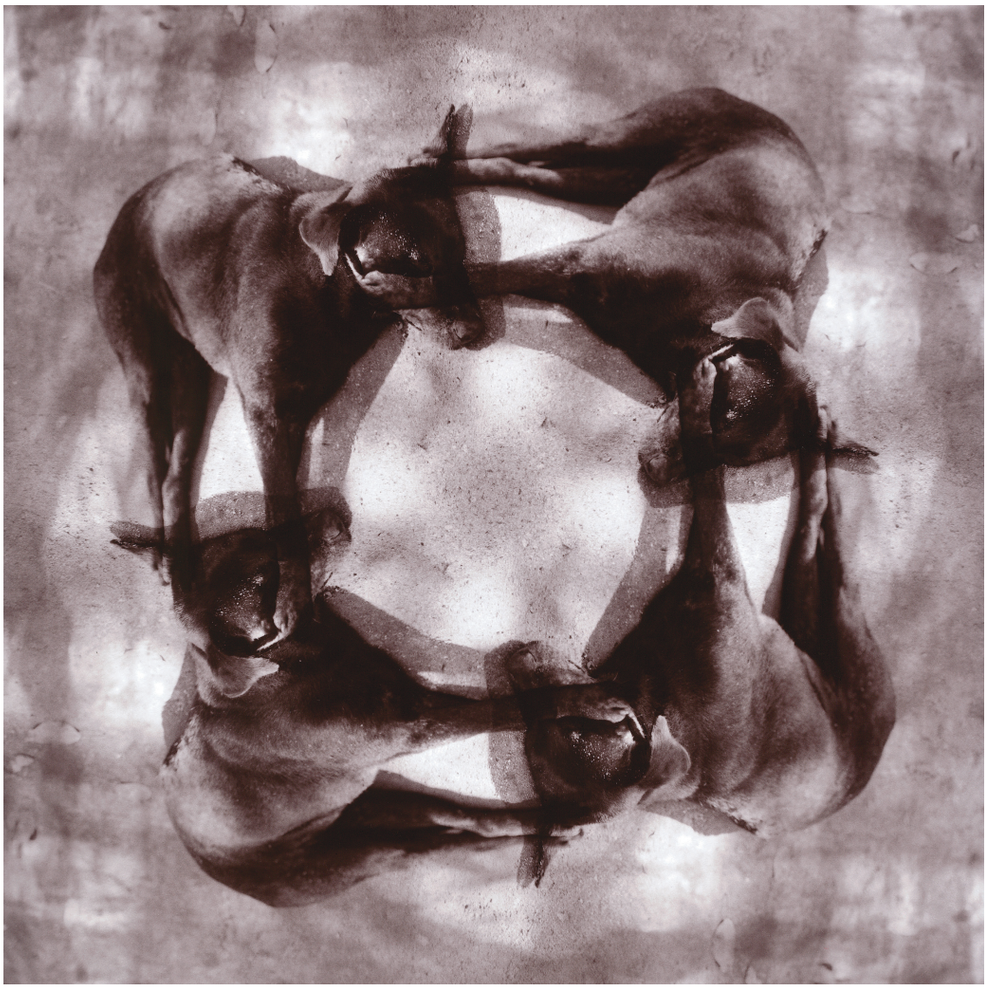
Rotterdam III. (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 32 6/10/12 7:59 PM

Varanasí (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 33 6/10/12 7:59 PM

Ayuthaya – Fotomandaly (2004)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 34 6/10/12 7:59 PM

Milan Fano Blatný

Milan je brněnský fotograf, importér tykví a zmrzlinář. Narodil se 1. 6. 1972 v Brně. Po gymnáziu (1990) získal také zednický výuční list s vyznamenáním (1993). V současné době dokončuje studium na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Milan je duchovně založený člověk a vše ve svém životě vykonává s pokorou k světu a bytí. Právě proto se neživí jako klasický reportážní nebo zakázkový fotograf, protože nemá povahu na to dohadovat se s klienty nebo vstupovat lidem do života, když si to vyloženě nepřejí. Jeho nejdůležitější fotografické práce jsou plné odkazů na dávné rituály, duchovno, souznění, harmonii a porozumnění. Veškerá umělecká tvorba je vyhotovena aparáty Hasselblad nebo Rolleiflex - tedy čtvercové formáty. Čtverec je pro Milana velmi důležitý. Těží z kvality velkých negativů, protože není výjimkou, že své fotografie zvětšuje do obřích rozměrů. Kromě kvality snímků si samozřejmě uvědomuje sílu čtverce jako grafického formátu - k jeho práci „sedí". Je harmonický, vyvážený a nutí diváka soustředit se na centrální kompozici fotografie, kam Milan většinou umísťuje nejdůležitější prvky obrazu. Nejdůležitějším souborem v díle Milana Blatného jsou Foto-mandaly (2004). Soubor navazující na tradici mandal, které se tibetští mniši učí konstruovat. Tato dovednost je neodmyslitelnou součástí mnišské přípravy. Mandaly hrají rovněž úlohu v tantrických iniciačních obřadech. V sanskrtu znamená slovo mandala kruh, společenství nebo spojení. Fanovy foto-mandaly se ve struktuře a způsobu vzniku shodují s mandalami původními. Obraz vzniká kolem středové dokonalé symetrie a střed je bodem sjednocení. Tyto obrazy nám připomínají, že podstatou života je jeho jednoduchost a propojení s ostatními. Foto-mandaly jsou ručně pospojované/nazvětšované. V detailech můžeme nalézt motivy nám dobře známé (např. kozu, psa nebo Eiffelovu věž), ale v kontextu, čeho je nový a objevný. Ke středovým kompozicím si Fano nemohl vybrat jiného formátu něž čtverce, protože k vytvoření ideálního vjemu opakování, funguje prostě báječně. Foto-mandaly byly poprvé prezentovány na výstavě FOTOFO 2003, na festivalu Měsíc fotografie v Bratislavě, kde za ně autor obdržel cenu Portfolio review. Jeho tvorba vyvrcholila výstavou v americké galerii Philadelphia Museum of Art v roce 2008/2009.

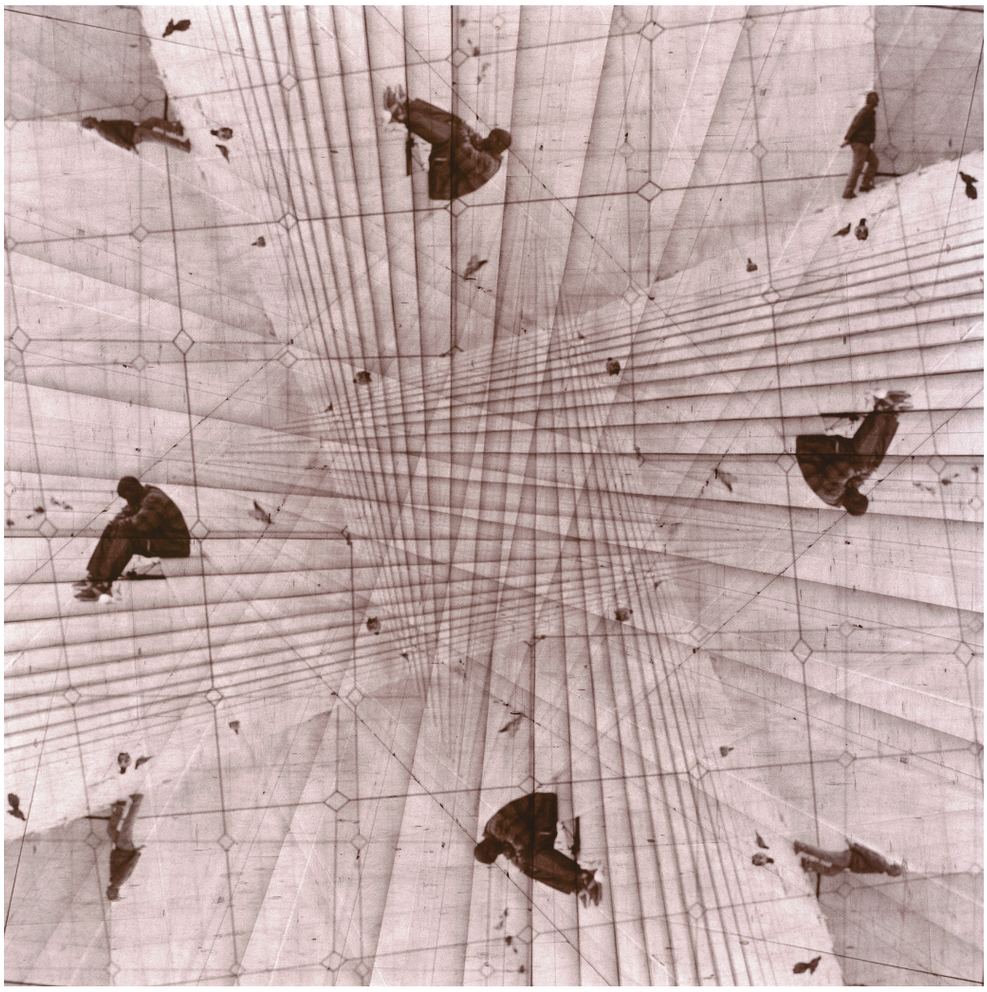
Celkem odlišným souborem je Duch lesa (2008). Autor v nich zachycuje sám sebe v aktu performance uskutečněným v přírodě - v Česku a Uruguayi. Na fotografie se dá nahlížet jako na úsměvné hrátky nebo jako na nutnost vyjádření postoje ke světu a přírodě. Autor se snaží o transformaci v ducha místa a předvádí na snímcích duchovní tanec. Chce proměnit své tělo v čistou energii a stát se neviditelným. Na čtvercových fotografiích nám servíruje rozehrané představení v lůně lesa. Duch lesa je všudypřítomný a zároveň neviditelný. Stará se o zachování čistoty místa jako o čistotu ducha. Může se před námi náhle zjevit a také nás pozoruje tajně z povzdálí. Fanovy fotografie nejsou prvoplánované. Divákovi nabízejí drobné vjemy k zamyšlení. Čtverec je jeho přítelem, bez něj by těžko dosahoval klidu, harmonie a vyvážené kompozice...

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 35 6/10/12 7:59 PM

Ayuthaya – Fotomandaly (2004)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 36 6/10/12 7:59 PM

Defans – Fotomandaly (2004)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 37 6/10/12 7:59 PM

Duch lesa (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 38 6/10/12 7:59 PM

Duch lesa (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 39 6/10/12 7:59 PM

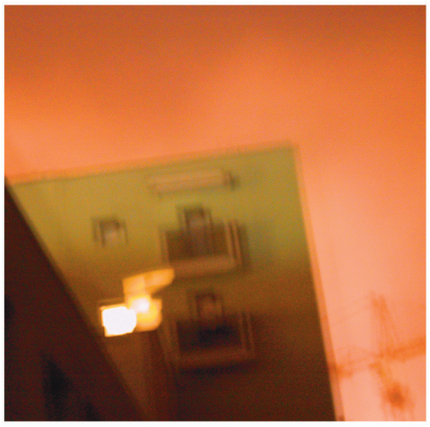
Duch lesa (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 40 6/10/12 7:59 PM

Duch lesa (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 41 6/10/12 8:00 PM

Hyavaa paivaa (2004)

Jan Branč

Jan Branč se narodil 25. 6. 1974 v Praze a je úspěšným absolventem bakalářského i magisterského studia na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě (2010). Fotografii se začal věnovat kolem patnácti let. Na začátku své kariéry experimentoval s kinofilmovým aparátem, ale díky vlivu přátel/fotografů Vladimíra Fymana a Miro Švolíka, vyměnil reportážní aparát za středoformátovou Yashicu 6x6, později za Mamiyu 6x7 a k té dokoupil ještě Hasselblad 501. Středoformátový aparát byl pro něj jasnou volbou při hledání kvality obrazu a současně s ní jej oslovil i čtvercový formát, který obdivoval u již zmíněného M. Švolíka. Se svým spolužákem během studií na ITF založili pro zábavu skupinu 6X6, která nebyla nikdy významně činná, ale je zřejmé jaký měl Honza pozitivní postoj ke čtvercovému formátu. Ve své tvorbě byl také ovlivněn francouzskou skupinou Groupe Titon, jejíž členové (Emanuelle Diancourt, Franck Dubois, Jean-Jacques Fetet, Youcef Hadj Moussa) tvořili na instantní materiál Polaroid, využívali tvůrčím způsobem jeho neostrost, barevnost a samozřejmě čtvercový fromát. Honza se nechal inspirovat fotografiemi krajiny a aplikoval, implementoval princip neostrých krajinek do českého prostředí. Vznikl otevřený soubor Hauvaa Paivaa (2004 do současnosti), který je sice fotografován na klasický svitkový film, ale jasně odkazuje na instantní materiál. Soubor je subjektivním záznamem z cest a pohled na život autora a dění kolem něj. Někdy pastelové a jindy křiklavě barevné fotografie spojuje optická neostrost fotografií, která nám může připomínat impresionistické piktorialisty. Zátiší, krajina nebo architektura jsou zachyceny na snímcích, které jsou adjustovány, tak aby ještě více připomínaly Polaroid. Další čtvercové soubory Jana Branče jsou konceptuální. Jedná se o stylizované fotografie se silným sociálním podtextem. V souboru Podoby / 9 měsíců (2009-2010) zachytil časosběrem proměny rodičů po dobu těhotenství a v prvních měsících po narození dítěte. Na každé fotografii je devět menších fotografií, které jsou sami ve čtvercovém formátu a fotografie jsou také poskládány do čtverce. Magické je zde právě číslo devět, které nás celým cyklem provádí a divák může největší změnu v tvářích pozorovat právě v devátém měsíci. Dalším dokumentárním cyklem je soubor Navštívení (2004-2005), kdy autor portrétuje své známé a přátele v jejich bytech, když je přichází navštívit. Soubor je další sociální sondou do rodin a jejich vztahů. Vznikl poutavý záznam skutečnosti, kdy divák je vtažen do prostředí různých lidí a jejich životních situacích a je zajímavé sledovat generační „konfrontaci" fotografovaných. Další soubor je variací předchozího, ale autor fotografuje návštěvy, které přicházejí za ním - Návštěvníci (2005). Tentokrát se nejedná pouze o rodinu, ale hlavně o užší okruh přátel. Zde můžeme nalézt několik postav, které se v jednotlivých souborech prolínají. Je zajímavé v jednom prostředí opět pozorovat prolnuté osudy fotografovaných a propletenost mezilidských vztahů. Jan Branč se v současné době věnuje zakázkové fotografii a využívá hlavně digitální zrcadlovky, ale stále fotografuje do čtverce. Některé digitální fotografie ořezává, ale často sáhne i po klasické zrcadlovce 6x6. Středoformát je pro něj útěkem z denní dřiny s kinofilmem.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 43 6/10/12 8:00 PM

Daniela & Karlos... Elisha Rhea

Podoby 9 měsíců 2009 – 2010

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 44 6/10/12 8:00 PM

Barbora & Jan... Johan

Podoby 9 měsíců 2009 – 2010

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 45 6/10/12 8:00 PM

	jméno	povolání, nebo zaměstnání	vztah k domácímu	datum	čas
1	Jan, Josef, Jan, Mirek, Radka	fotící, vychovatelka cikánů	studenti a kamarádi	6.6. 2004	20:30
2	Standa	?	?	?	?
3	Gabriela A. s Rozárkou	mateřská dovolená	učitel	11.6. 2004	13:30
4	viz 1. + Blanka a Gábina s Rozárkou	studenti ITF	konzultace- workshop AKT	14.6. 2004	18:00
5	Petr Š.	fotograf	kamarád	16.6. 2004	16:16
6	Erwin Š.	kameraman	kamarád	17.6. 2004	16:40
7	Beata B.	studentka	bližká bytost	17.6. 2004	21:03
8	Kateřina B.	studentka	milý človíček	23.6. 2004	16:00

Pavel M. fotograf a pedagog

Navštívení červen 2004

	jméno	povolání, nebo zaměstnání	vztah k domácí	datum	čas
1	Markéta O.	umělec	shovívavě láskyplný	30.6. 2004	15:20:50
2	Martin, Kája, Máťa M.	umělec, studenti	alternativní rodina	30.6. 2004	20:35
3	Jaroslav B.	filmař	letenní přítel	9.7. 2004	13:04
4	Petr „Bahno" H.	ajtík (videostříhny)	umravňovač PC	13.7. 2004	20:30

Veronika B. umělkyně a Nostradamus (pes)

Navštívení červen/červenec 2004

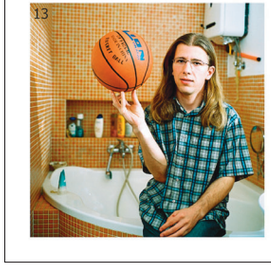

	jméno	povolání, nebo zaměstnání	vztah k domácím, důvod návštěvy, poznámka	datum	čas
1	Eva, Martínek a Vóva	nové zaměstnání, chlapeček, art. dir.	spřátelení rodiče a nevlastní rodiče, tak nějak známí	1.4. 2005	21:30
2	Eva a Petr	projekt manager a dokumentátor	náhodná návštěva	2.4. 2005	večer
3	Eva s Martínkem - opět	nováček projektu	výměna dětí	2.4. 2005	večer
4	Hana Č.	praktikant - restaurátor	hlídání nemocného synovce	6.4. 2005	10:30
5	Martin	kanoista	vyzvednutí kamaráda Davida	12.4. 2005	16:15
6	Luboš	PC. DR.	vyjíst všechno, co tu mají	13.4. 2005	20:10
7	Mirek R.	kamarád	vyzvednutí světel	14.4. 2005	15:30
8	pan Sidhartha	pes	ve svém druhém domově	18.4. 2005	17:40
9	Josef	nic / internetové stránky	pro psa	18.4. 2005	18:20
10	Kobul	computer expert (bez hlavy)	původně to mělo jít hladce, ale ...	18.4. 2005	19:00
11	Bára H.	stylistka	konzultace s Bárou	20.4. 2005	21:00
12	Jakub H.	kavárenský povaleč	prachy, prachy nečekají, jak tě chytnou, tak tě mají ...	22.4. 2005	10:55
13	Kobul	expert, aby net fungoval úplně všude	teď už tu hlavu zase mám	25.4. 2005	18:30

Návštěvníci duben 2005

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 47 6/10/12 8:00 PM

Členové skupiny Česká paralaxa. Zleva: David Židlický, Denisa Burkalová, Vojta Sláma, Jiří Zykmund.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 48 6/10/12 8:00 PM

Česká Paralaxa

Skupina s podtitulem „Skupina dvouokých přátel divokých zrcadlovek" byla založena v roce 1995 na půdě SŠUŘ v Brně Jiřím Lívancem, který se později přejmenoval na Jiřího Zykmunda a působí více v profesi kameramana, i když v roce 2009 vyhrál první cenu ve fotografické soutěži Frame 009 v kategorii VZTAH. Mylně se jako zakládající člen skupiny uvádí Vojtěch Sláma, který se velmi zasloužil o chod a vývoj skupiny, ale připojil se k ní až po jejím vzniku. Ve skupině kromě Jiřího Zykmunda a Vojtěcha Slámy působil Tomáš Nováček, Denisa Burkalová, Jan Fišer a David Židlický.

Vznik skupiny byl spontánní a fotografie nebyla jedinou zálibou a cílem seskupení. V roce 1995-96 nebylo slovo retro „opráno" ze všech stran, tak jak jej známe dnes. Slovo retro opravdu vystihovalo staré, ale hodnotné věci, jako nábytek v bruselském stylu, motocykly Jawa, automobily Tatra, luxfer a samozřejmě i dvouokou zrcadlovku Flexaret. Po výčtu těchto značek je jasné, že skupina je složena ze samých patriotů. Je také nutno podotknout, že skupina byla na svou dobu nadčasová, protože česká společnost objevila kouzlo československého designu až někdy kolem roku 2005. Do té doby každý, kdo obdivoval produkty bývalého Československa, byl považován za podivína. Dost možná, že kdyby se členové nezabývali fotografií, byli by tak vnímáni a partička by v tichosti zanikla. Ale to se samozřejmě nestalo. Česká paralaxa neměla žádný zásadní směr a jejich program je ve všech směrech recesí. Všichni se obdivně dobou ohlíželi nazpět, ale nikoliv k politickému režimu 50. - 60. let minulého století. Ideálním dnem v životě člena skupiny bylo obléknout flanelku, Flexaretu na krk a motorovým vlakem jet na výlet. Fotografie byla jejich introdukcí, intimní výpovědí ve formě osobního deníku, fragmenty vnitřního života, rozhovory na cestách, úniky z reality. Čtvercový formát byl pro skupinu velmi zásadní a to ze dvou důvodů. V devadesátých letech (v záplavě moderní kinofilmové techniky ze západu) byl extrémně retro. Aparáty Flexaret 6x6 byly vyráběny v bývalém Československu. Krásu čtvercového formátu si členové skupiny samozřejmě uvědomovali a pro většinu se čtverec stal pevným bodem jejich pozdější tvorby.

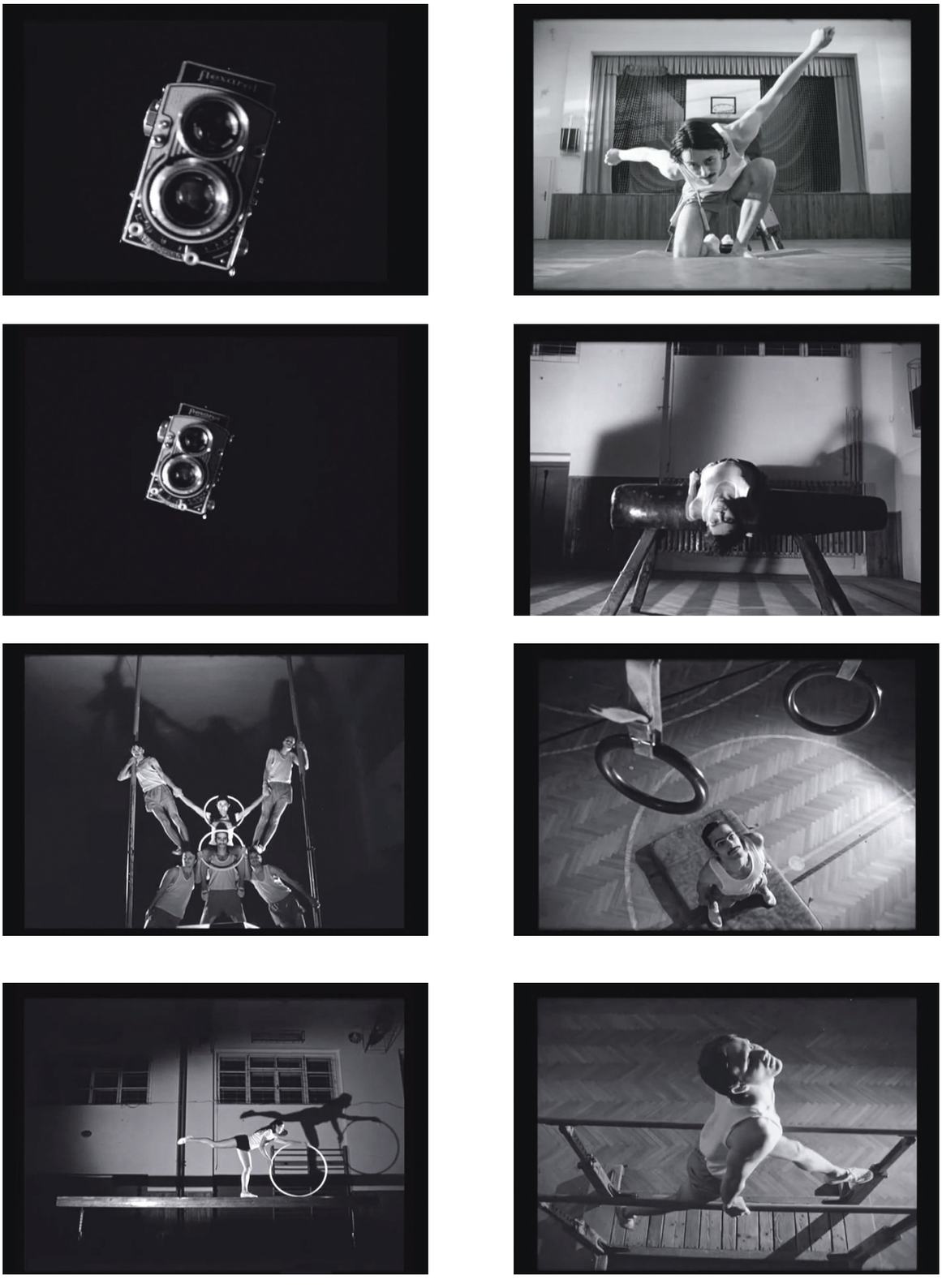
Česká Paralaxa nezůstala u komorních schůzek svých šesti členů, ale pořádala „sjezdy" pro své fanoušky, obdivovatele stejných ikon jako členové Paralaxy nebo pro milovníky čtvercových aparátů. Celkem uspořádali čtyři víkendy v přírodě (Hotel Rohatý krokodýl, Mikulov 1996 a 1997, Besídka, Slavonice 1999 a Rychta, Krásensko 2000). Cílem bylo přátelské setkání lidí stejných zájmů. Na programu byly výstavy (i nečlenů skupiny), různé performance a fotografické soutěže, kdy se zvětšovaly fotografie pořízené v místě konání v provizorní temné komoře. Výherci dostávali hodnotné ceny jako bronzový, stříbrný a zlatý luxfer! Vyvrcholením poetických setkání byl rok 2000 ve vesnici Krásensko v tamní restauraci Rychta, kde se sjelo na tři sta příznivců Paralaxy a téměř sto jich mělo aparát Flexaret! Společné výstavy (když nepočítáme sjezdy) byly tři: 1995 Galerie Neobrom Brno, 2001 Moravská galerie Brno a poslední 2002 Muzeum Boskovice.

Česká Paralaxa ve své tvorbě nezůstala jen u fotografií a vytvořila i dva krátké filmy (jako studijní práce Jiřího Zykmunda). Jeden z filmů je možné shlédnout na Youtube pod názvem „Česká Paralaxa", interně pojmenovaný „Buď fit" z roku 2001. Již první vteřiny dávají jasně najevo, co je pravý vzor skupiny - fotoaparát Flexaret. Aktéři (členové skupiny)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 49 6/10/12 8:00 PM

rozehrávají grotesktní úsměvné scénky v tělocvičně s odkazem na padesátá léta minulého století u nás, kdy švihadlo a červené trenýrky patřily ke správné výbavě atleta. V několika skečích nás Česká Paralaxa přesvědčí že nadhled nad sebou i svou tvorbu jim není cizí. Až surrealisticky vyhlížející záběry a momenty můžeme nalézt ve fotografické tvorbě jednotlivých členů. Je možná škoda, že skupina již není aktivně činná, i když se oficiálně nikdy nerozpadla. Současný retro guláš by možná mohl Českou Paralaxu přehlédnout nebo ji zařadit do skomírající retro vlny, ale jsem přesvědčený, že osobnostmi nabitý fotoklub, by se jen tak nenechal. Ne všichni členové Paralaxy se dnes fotografii věnují: Tomáš Nováček je kameramanem na volné noze, Jiří Zykmund tvoří blogy pro Českou televizi v Brně, Jan Fišer je malíř a restaurátor na volné noze, Denisa Burkalová (nyní Blatná) je na mateřské a příležitostně fotografuje drobné zakázky. David Židlický a Vojtěch Sláma fotografují (viz kapitoly jim věnované).

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 50 6/10/12 8:00 PM

Z filmu Buď fit – Česká paralaxa (2001)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 51 6/10/12 8:00 PM

Fragile moments (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 52 6/10/12 8:00 PM

Kristýna Erbenová

Kristýna se narodila 12. 2. 1987 v Kutné Hoře, s fotografií začala koketovat asi kolem šestnáctého roku pod vlivem lektorky a fotografky Nadi Kovaříkové. Později se rozhodla, že se jí bude věnovat více a v roce 2007 byla přijata na Institut tvůrčí fotografie v Opavě, který úspěšně zakončila bakalářským titulem (2011). O rok dříve byla přijata na Univerzitu Palackého v Olomouci, kde v současnosti dokončuje magisterské studium, obor filmová věda a anglická filologie. Zpočátku své tvorby fotografovala černobílé fotografie na kinofilm, vyzkoušela si i práci s digitálními aparáty. Soustředila se nejvíce na deníkově pojaté autoportréty, ale byli to její oblíbenci výtvarného umění jako Václav Boštík, kteří ji přiměli odložit kinofilmový aparát na poličku a pořídit středoformátovou dvouokou zrcadlovku Yashica. Čtvercový formát více vyhovuje jejím plánům, není tak „akční" jako kinofilm a má blíže výtvarnému pojetí fotografie. Středoformát ji uchvátil pro svoji hloubku obrazu a barvu snímků. Dvanáct snímků v kazetě ji také nutí nad záběrem více přemýšlet a necvakat bez myšlenky. Vyzkoušela i jiné aparáty jako Hasselblad nebo Mamiya, ale Yashica zvítězila pro svojí kompkatnější velikost - tedy vhodnější pro pohotovější tvorbu.

Černobílý materiál vyměnila za barvu a objektiv namířila na své nejbližší přátele a rodinu. Nejdříve ve Francii, kde tou dobou žila a později i v ČR. Zviditelnila se uceleným souborem Fragile Moments a to v roce 2009. Nalezla svůj nový svět, svět křehkých vztahů, doteků, nálad, barev. Odrazovým můstkem byl Kristýně snímek dívky spící na posteli, o kterou se starala jako au-pair ve Francii. Fragile moments jsou zachycením osob, kdy jsou sami sebou, kdy nevnímají svět, našli sebe sama a tento prchavý moment Kristýna zaznamenala. Křehké momenty jsou ty okamžiky, kdy se nacházíme naprosto sami, opuštěni, zastaveni v časoprostoru, jsou to chvíle, kdy můžeme povolit uzdu naším rolím nebo přetvářkám. Díky těmto prchavým momentům se můžeme na okamžik vrátit opravdu sami k sobě, do našeho nitra, zapomenout na okolní svět, ve kterém žijeme, který nás zformoval, kterým jsme ovlivněni. Křehké momenty nás všechny spojují, odkrývají naše já. Zapomenuté a odložené já. Minimalistické kompozice, fotografie bez gest a bez přímých pohledů jsou spojovacím prvkem nejen snímků z tohoto souboru, ale staly se autorčiným rukopisem spojujícím většinu současných souborů, kterými se prezentuje. Dokumentárním způsobem zachycuje situace, které se neplánovaně naskytnou. I když má představu jak by snímek měl nebo mohl vypadat, čeká na správný moment a příliš do dění před aparátem nezasahuje nebo pouze minimálně. Čerpá z okamžiku, který si díky aparátu může ponechat. Na fotografiích jsou většinou příbuzní, známí, přátelé. Občas náhodě pomůže, ale jen do té míry, že fotografovanému sdělí svůj záměr fotografovat, aktéru nevnucuje žádné pózy nebo exprese. Do fotografií ani postprodukčně příliš nezasahuje, pouze provede drobné korekce pro sladění barevnosti snímků nebo jasu a kontrastu. Prostě tak, jak se zacházelo se snímky temných komorách. Retušováním snímky nedotváří. Vše musí být zachyceno v okamžiku stiknutí spouště. Žádné „umělé přísady". V její tvorbě nalezneme i snímky krajin (soubor Like a nowhere 2011), minimalistické záběry neurčitých míst, nejistého data. Na snímcích se opět člověk, ale tentokrát vzdálený, protínající poklid plenéru. Současně je to člověk, který je součástí přírody a je do ní integrován. Opět se jedná o melancholicky laděné snímky, které otisknou tvář člověka do místa, které se může každou vteřinou proměnit a zmizet. Jako

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 53 6/10/12 8:00 PM

když vlna v okamžiku překreslí ráz pláže a smete stopy ponechané v písku. Čtverec se svým černým rámem pomáhá dotvářet klid, harmonii a vyrovnanost kompozice. Čtverec Kristýně ohraničuje ten klid a napětí, které stisknutím spouště zaznamenala na filmové políčko. Kristýna v současné době vystavuje své fotografie (kavárna a galerie Krásný ztráty 15. 4. -10. 6. 2012), které vybrala ze svých souborů a spojila do celku, který nazvala Být sám. Být sám, neznamená zmítat se světem v opuštění, ale nalezení momentu, kdy já jsem sama sebou a nikým nerušena. Osvobozena od okolí, prostě já.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 54 6/10/12 8:00 PM

Like a nowhere (2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 55 6/10/12 8:00 PM

Somewhere inside (2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 56 6/10/12 8:00 PM

Somewhere inside (2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 57 6/10/12 8:00 PM

AJPhone Praha (2012)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 58 6/10/12 8:00 PM

Alžběta Jungrová

Alžběta Jungrová se narodila 18. 4. 1978 v Praze. Fotit začala už na základní škole. Vystudovala Střední průmyslovou školu grafickou v Hellichově ulici v Praze (1996). Pracovala pro MF Dnes, Hospodářské a Lidové noviny. Pracovala pro agenturu CPA a nyní stále spolupracuje s agenturou Demotix. Jako základ své tvorby si Alžběta vybrala dokument a reportáže, protože jí zajímají lidé, jejich životy a osudy. Za svými reportážemi se sama vydává do nejrůznějších koutů světa a často se dostává do riskantních situací. Brodila se největší skládkou odpadu v Kambodži, ropným bahnem na vrakovišti tankerů v bangladéšském Chittagongu, fotografovala ozbrojené děti a civilisty v pásmu Gazy, narkomany na afghánsko-pákistánské hranici nebo trávila dny s indiány kmene Nukak v kolumbijské džungli. Na přehlídce Czech Press Photo 2008 získala za reportáž o drogách na pákistánsko-afgánských hranicích čestné uznání a za sérii snímků o dětech pracujících v cihelně v pákistánském Péšáváru cenu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Stejnou cenu získala i v roce 2009 za sérii fotografií z barmského uprchlického tábora v Bangladéši. Alžběta nosí vždy s sebou zrcadlovku Canon, ale s ní fotografuje hlavně zakázky, dokument, reportáž. Nyní si k fotografování vybrala telefon a troufám si říct, že v Čechách odstartovala novou éru dokumentu se soubory Telefon:-) a AJPhone Praha. Říkám v Čechách, protože podobně již fotografoval Damon Winter, jak jsem poznamenal v úvodu. Alžběta jistě používá jiný program než D. Winter, ale stejně jako on používá iPhone. Je celkem úsměvné, že po všech prvotřídních středoformátových značkách, které zde zazněly se nyní bavíme o telefonu a programech, ale výstupy z něj jsou zarážející, kouzelné a hlavně čtvercové. Navazují na tradici Polaroidových snímků. Na magické barvy, příjemnou neostrost, barevné vady a další. Programátoři šli ale ještě dál. Se snímky můžete provádět téměř cokoliv, upravovat jas, kontrast a ořez je téměř samozřejmostí a vícenásobná expozice také není potíž, navíc si můžete volit různé objektivy - kontrastní, měkké, s vinětací apod. Dnes se stále setkáváme s argumenty, že s telefonem máme volat a psát zprávy, ale proč by se jím nemohlo i fotit a posunout jeho užitou hodnotu z běžného zápisníku na experimentální temnou komoru v kapse? Vždyť Polaroid nebyl o nic kvalitnější. A zvětšeniny z telefonu mohou nyní dosahovat bez potíží 30x30 cm. Alžbětu přestalo bavit poslouchat věčné debaty, jestli fotografovat nebo telefonovat a naopak vzala telefon jako výhodu - má jej vždy u sebe, vejde se do kapsy a „zapíše" si to na co by normálně svůj objektiv nenamířila. Série Telefon:-) je opravdovým obrazovým deníkem, kam ukládá momenty dne bez větších ambicí. Některé fotografie mají hodnotu opravdu jen pro autorku a jsou záznamem místa nebo lidí, které v ten den potkala. Ale některé snímky jsou více než zajímavé. Kdyby se vytvořil pečlivý výběr z Telefonu:-), může vzniknout hodnotné obrazové dílo, které může rovnou zamířit na výstavu. Telefon:-) je nyní mixem koláží, zátiší, portrétů nebo jen náladových záběrů. Druhým čtvercovým souborem, který vznikl se záměrem jej vystavit, je také z telefonu a je o jejím rodném městě Praze. Tento soubor je pro ni útěkem od focení k focení - od zakázek s velkým fotoaparátem na krku k relaxu s hračkou, která dokáže vytvořit zajímavé záběry. O pražském souboru Alžběta říká: „Mnohdy několik hodin nevnímám nic jiného než focení a pak nejsem schopna říct, kam se ztratil čas. Moje práce mě nesmírně baví a iPhone pro mne je jednou z variant, jak ji posunout a odlehčit. Prahu

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 59 6/10/12 8:00 PM

bych asi nikdy cíleně fotit nezačala, ale člověku to prostě nedá - když vidím kombinaci skvělého světla a nádherného města - vytáhnu telefon a fotím! Je to moje meditace...“
Už v názvu souboru (volně přeloženo Telefon A. Jungrové) je obsaženo, že toto jsou moje fotografie, moje město a můj pohled na něj. Veškeré fotografie jsou samozřejmě ve čtverci. Majestátní výtvarný formát fotografiím jen prospěl. Alžběta na čtverec fotografovala naposledy Yashicou na střední škole a teď se cítí, jako kdyby se vracela do studijních let. Tento „comeback“ si užívá, je to skutečně její relax. Současně rozdělila diváky svých fotografií na dva tábory. Jedni jí fandí a druzí odsuzují, že telefon není řádný aparát. Je totiž otázkou, do jaké míry jsou její fotografie náhodou a elektronickým výpočtem nebo jestli se o jejich finální podobu především zasloužila ona sama. A není to jedno? Měli bychom spíše vnímat finální dílo, než způsoby jak se k fotografiím dopracovala.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 60 6/10/12 8:00 PM

AJPhone Praha (2012)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 61 6/10/12 8:00 PM

Hvězdy (1998)

Eldhraun Moss (2000)

Bolivijská poušť (2012)

Emerald Lakes – Národní park Tongariro – Nový Zéland (2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 62 6/10/12 8:00 PM

Ladislav Kamarád

Ladislav Kamarád se narodil 21. 7. 1963 v Praze. Vystudoval přírodovědné obory a od roku 1990 je fotografem na volné noze. Je fotograf, horolezec, dobrodruh, vynálezce, samorost. Ladislava Kamaráda znají někteří jako precizního fotografa přírody, který zásadně fotografuje neinscenované snímky a který dle svých slov: vkládá do svých fotografií pokoru před velkolepou a majestátní přírodou. Nehledá viditelné symboly a konkrétní věci. Nezajímá jej reálné otisky sebehezčího místa nebo krajiny, to je prý bezduchá kopie. Ostatní jej mohou znát jako člověka, který ctí pokoru opravdu jen před přírodou a to kvůli jeho výrokům na adresu jiných fotografů. Je majitelem několika aparátů Hasselblad a proslul jejich úpravou pro opravdu profesionální fotografování. Například do zadní stěny kazety namontoval mechanismus, kterým během expozice vysával z kazety ústy vzduch, aby byl film opravdu v rovině a snímek byl všude stejně prokreslený. Aparát Hasselblad si vybral pro jeho spolehlivost a kresbu, ale protiváhou (a to doslova) je mu na jeho vysokohorských cestách jeho těžká gramáž. Jeho snímky krajin a většinou pohoří jsou známé všem krajinářům. Ladislav Kamarád je vychován v duchu klasické fotografie. Vše na snímku musí být na svém místě. Tedy pečlivě zakomponováno, odehrávat se v okamžiku expozice a celkově minimální, pokud možno žádné, postprodukční úpravy v počítači. Obdiv patří Ladislavu Kamarádovi za zdolání několika velehor, včetně dvou osmitisícovek (himalájskou Cho-Oyu a karákoramský Gašerbrum II) a to s kompletní fotografickou výbavou, kterou je problém nosit i „jen tak" po městě. Na fotografiích Ladislava Kamaráda je možné nalézt nejenom exotiku dálek a horských výšin, ale i jistý duchovní rozměr. Fotograf se nespokojuje s nalezením oku líbivé přírodní scenérie. Jeho technicky dokonalé černobílé i barevné snímky snesou srovnání s nejznámějšími světovými fotografy. Jako správný krajinář se k některým motivům vrací několik let, než je teprve vyfotografuje. Ladislav Kamarád komponuje do celého políčka negativu 6x6 a i při zvětšování zachovává formát 1:1. Jeho velkoformátové zvětšeniny (nikoliv tisky) působí velkolepým dojmem.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 63 6/10/12 8:00 PM

Family Portrait – Kateřina (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 64 6/10/12 8:00 PM

Jaroslav Kocián

Jaroslav Kocián se narodil 30. 3. 1979 v Havířově. Mezi lety 2003 - 2010 studoval Institut tvůrčí fotografie v Opavě, který zakončil magisterským titulem. Živí se jako fotograf na volné noze a také jako pedagog, například vyučuje fotografii na Lidové konzervatoři v Opavě. Ve své tvorbě se věnuje hlavně portrétní a dokumentární fotografii - kdy oba tyto žánry úspěšně kombinuje. Středoformátovou kamerou 6x6 vytváří stylizované působivé momentky lidí z jeho okolí a vznikají tak soubory s jistou vypovídající hodnotou o prostředí, ve kterém se autor pohybuje. Protože se živí jako fotograf na volné noze - tedy komerční, potřeboval spolehlivý aparát s výměnnými objektivy. Tak s kolegou sáhnul po osvědčeném Hasselbladu 503CWD, který koupil již s digitální stěnou. Tato stěna, jako jedna z mála, měla formát snímače 36,7x36,7 mm tedy čtvercový a zachovávala všechny aspekty formátu 1:1. Jaroslav Kocián již dříve fotografoval s aparáty 6x6 a vždy využíval jejich plný formát. Přechod k digitálnímu médiu pro něj nebyl nijak bolestivý a ani na jeho práci se negativně neprojevil. Řekl bych, že právě naopak. Jeho první významný soubor byl fotografovaný na film - Panelákové děti (2003). Tímto souborem Jaroslav dává tušit, kudy se bude jeho kariéra ubírat. V šedém světě panelových stěn a uniformních stavení portrétuje děti uvnitř prostředí, ve kterém vyrůstají. Inspirací mu bylo havířovské sídliště Šumbark. Jaroslav si zvolil klasický černobílý materiál s aparátem Rollefilex 6x6 a celému souboru dodal teplejší tón. Čtvercový formát mu bez ostychu umožnil vytvářet centrální kompozice, které stojí na výrazu fotografovaného a fotografii dotváří stěny paneláků, které tvoří pozadí fotografie. Okouzleně můžeme pozorovat nejmenší děti, které nás překvapí svým vážným výrazem a těžko v jejich tvářích nalézáme stopy po úsměvu. Z portrétovaných cítíme uzavřenost, plachost a možná i strach. Navazující soubor Teenageři (2005) působí mnohem uvolněnějším dojmem, dost možná také použitím barevného materiálu. Na fotografiích jsou zachyceny děti starší než v předchozím souboru. Pro tento soubor jsou vybírány výrazné typy a barevný materiál byl vhodně zvolen k ukázce kontrastujícího oblečení adolescentů s šedivým okolím sídliště. Snímky dokumentují děti jako reprezentanty různých stylů například skateboard, disco, punk. V dalším souboru Sestry (2007) se Jaroslav Kocián částečně vzdaluje od dokumentárního portrétu a, i když jde o portréty sester v jejich přirozeném prostředí, snaží se modely více aranžovat a fotoggrafie i více inscenuje. Fotografie jsou opět ve čtvercovém formátu s použitím barevného materiálu. Barvy je využíváno v použití s pozadím nebo oblečením portrétovaných. Dokumentární přístup k portrétní fotografii odsunuje ještě o kus dál a to dalším souborem, který nazval Rodinný portrét (2010). V něm fotografuje členy své rodiny, ale rodinu zde neprezentuje jako celek, jako společnost, spíše jako samostatné osobnosti, které prožívají své vlastní životní příběhy a ty na fotografiích rozehrávají za pomocí náznaků a gest. Více než v jiných souborech zde autor uplatňuje aranž a manipulaci s modelem. Na fotografiích také daleko více vnímáme umělé zábleskové světlo, které model „odpichuje" od temného pozadí. Neurčité pozadí a emotivně bohaté výrazy portrétovaných se staly Kociánovým rukopisem. Podobný princip můžeme pozorovat i u novějších děl jako Třetí dívka nebo Konec dětství. V jeho práci se setkáváme se soubory, které nejsou často ukončeny a autor na nich stále pracuje. Čtvercový formát je také prvek, který jeho snímky spojuje. Nicméně připravované a nově znikající soubory budou fotografovány na formát 6x7. V přírůstcích do již hotových souborů se ale budeme stále setkávat s obrázky v poměru stran 1:1.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 65 6/10/12 8:00 PM

Family Portrait – Zuzana (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 66 6/10/12 8:00 PM

Family Portrait – Stanislav (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 67 6/10/12 8:00 PM

Mélange 2008

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 68 6/10/12 8:00 PM

Petr Krejčí

Petr Krejčí se narodil 29. 4. 1984 v Praze, je absolventem magisterského studia na pražské FAMU (2003-2009). V současnosti žije ve Velké Británii, kde se živí fotografií a asistováním. V momentě, kdy je zpět v ČR bere i zde zakázky - většinou od mladých oděvních nebo jiných designerů. Fotografie je jeho láskou a posedlostí, kterou se rád živí, ale nemá ambice být komerčním fotografem č.1. Je samozřejmě umělec a snaží se držet své poučky „fotografovat pro peníze jen čytři dny v měsíci". Jeho motto lehce koliduje se zakázkami, které dostává, protože za dobu, co je ve Velké Británii, už si vytvořil svou reputaci a práce má více než na čtyři dny v měsíci. Ve své práci kombinuje obrazové formáty obdélníku a čtverce. Pro tuto práci jsou nejzajímavější soubory Méditerrané (2008) a Mélange (2008), ve kterých nás zve do svého humorného světa. Je všímavý a zachycuje všednosti běžných dnů na svých cestách. I jeho ostatní soubory stojí za povšimnutí, hlavně jeho vykonstruované a vymyšlené příšerky a zvířata, které (bohužel pro tuto práci) nejsou ve čtvercovém formátu. Novost a svěžest prací Petra Krejčího přesahuje a to doslova, hranice České republiky. Podobné fantaskní výtvory můžeme nalézt v práci ilustrátorů jako Ji Jong Ho, ale Krejčí vše vytváří „opravdově". Navazuje na světovou kulturní tradici, fantazírující výtvarnou scénu a vytváří paralelní nebo virtuální světy. Jestli si udrží svůj nadhled na komerční fotografii a bude se nadále věnovat své volné tvorbě, máme se v budoucnu na co těšit...

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 69 6/10/12 8:00 PM

Mélange 2008

Mélange 2008

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 71 6/10/12 8:00 PM

From the Island – Southeast Central Park (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 72 6/10/12 8:00 PM

Jiří Makovec

Jiří Makovec je fotograf a kameraman, který se narodil 10. 1. 1977 - dle svých slov v Československoslovensku. Absolvoval bakalářské studium v roce 2001 na pražské FAMU obor fotografie. Tvoří a žije částečně v USA (New York), Švýcarsku (St. Gallen) a České republice (Praha). Ve své volné fotografické tvorbě se věnuje jistému druhu „street" fotografie, kdy svůj Hasselblad nosí stále s sebou na krku a loví momentky každodenního života. Zkoumá různá místa a prostředí, do kterých se vrací, a mapuje tak městský život a jeho ruch. Odkrývá tajemství všedních momentů a hledá v nich surrealistické a prchavé momenty. Na jeho fotografiích jsou zachyceny bizardní postavy v netradičních a překvapujících situacích a tak mohou některé fotografie působit jako inscenované, ale opak je pravdou. Jiří Makovec je velmi skromný člověk a život na cestách mu natolik vyhovuje, že oželí i pořádnou stravu a ubytování. Když se chce napít, napije se vody, když má chuť na čaj, natočí si teplou vodu. Na živobytí si vydělává jakoukoliv prací i nefotografickou, ale když dostává zakázky, většinou se jedná o fotografie architektury a portrétů. V průběhu roku také pracuje na projektech v umělecké slévárně Kunstgiesserei ve švýcarském St. Gallenu, kde se ztvárňují nápady různých umělců. Jiří Makovec byl vždy precizní fotograf co se kompozice týče, filmy vyvolával sám a fotografie sám zvětšoval, dokonce i barevné. Pro jeho precizní práci byl jasnou volbou aparát 6x6 Hasselblad, který si koupil na splátky, i když věděl, že se bude spíše zabývat dokumentární tvorbou. Odolal 35mm kinofilmovým aparátům. Podobně jako Jiří Všetečka, který je známý svou láskou k Praze (publikace Pražský chodec), tak Jiří Makovec s Hasselbladem cestuje světem a když nemá na letenku nebo benzín, hledá inspiraci v místě, kde se zrovna nachází. Jiří Makovec opustil na dlouhou dobu ČR ihned po dokončení školy a pravděpodobně schválně si nevšiml, že fotografie, jakou znal, zmutovala do digitálního média, kdy retuš reality vítězí nad čistou fotografií, portrétní, módní. Vlastně veškeré odvětví zaplavili novodobí „fotografové" bez předchozícho fotografického vzdělání. Aby ne, když si celkem slušný aparát může nyní dovolit téměř každý z méně než jednoho průměrného platu. Jiří Makovec zvolil Hasselblad kvůli jeho robustnímu zpracování. Jediné, co se občas poškodí, je převíjecí mechanismus, protože Jiří s ním fotografuje denně. Hasselblad si překvapivě nevybral pro možnost výměnných objektivů - většinu snímků fotografuje s 80 mm základním objektivem. Navíc další objektiv by byl pro každodenní nošení příliš velkou zátěží. Čtverec je pro jeho práci typický, i když nyní doplnil používaný Hasselblad o dvouokou zrcadlovku Rollei z poslední série. Jiří mi připomněl anglickou frázi „Don't be a square" - nebuď trapný/nudný (vznikla v padesátých letech), která by se i dala praktikovat na čtvercový (square) formát pro jeho symetrický, vyvážený a možná právě proto „nudný" tvar. Ve své práci se pohybuje jako ostřílený dokumentarista, který se pro správný snímek dokáže obětovat nebo se seznámit s fotografovaným subjektem a lehce ho nasměrovat do pozice, kterou potřebuje. V jeho prvním souboru Chateau Bratronice (1998) fotografoval zámek, ve kterém stále žili původní majitelé (šlechtici), kteří jej schválně nechávali chátrat, protože se báli, že hezký dům by jim komunistický režim ihned odebral. I když je soubor vyrovnaný, nepřináší nic jiného než lépe zdokumentovaný atmosférou nabitý interiér domu. V dalším uveřejněném souboru Around St. Petersbug (1998) už autor nechává lidi rozehrávat drobné příběhy v jejich každodenním životě.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 73 6/10/12 8:00 PM

V jeho tvorbě je zásadním souborem From the Island - život v New Yorku (2004-2009). Ano New York je obrovským multikulturálním městem, kde spousta fotografů „lovila" své fotografie. Jiří Makovec nerecykluje to, co už vyfotografovali jiní. Nachází místa a situace, které jsou neopakovatelné, vtahuje diváka do série minipříběhů, které nás nutí přemýšlet, jestli je toto vše opravdu reálné nebo vykonstruované. „Barva" spolu se čtvercovým formátem se stala Jirkovým hlavním vyjadřovacím prvkem. Současně se poučil z předchozích souborů. Zátiší je příjemná věc, ale my všichni jsme zvědaví. Jsme rádi, když nám někdo nabídne pohled do jiného světa. Jiří Makovec nepravidelně vystavuje, jak sám, tak na společných výstavách v malých lokálních, ale i světoznámých galeriích. Fotografie Jiřího Makovce bylo možné zakoupit v roce 2010 na veletrhu Prague Photo a jsou pomalu prezentovány v České republice (Galerie Gambra). I kdyby tomu tak nebylo, určitě by se tak stalo ve velmi krátké době, protože, až se v některé zemi usadí, bude o něm ještě slyšet, resp. vidět...

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 74 6/10/12 8:00 PM

From the Island – Ken Hamazaki Rivington Street (2009)

From the Island – Aditya Romeo Dev West 45 Street (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 75 6/10/12 8:00 PM

From the Island – ConeyIsland (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 76 6/10/12 8:00 PM

From the Island – Sighand Dog Madison Avenue (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 77 6/10/12 8:00 PM

Dílna – Plískov (1999)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 78 6/10/12 8:00 PM

Igor Malijevský

Igor Malijevský je básník, prozaik a umělecký fotograf, který se narodil 15. 4. v Praze roku 1970. Vystudoval teoretickou fyziku na Matematicko-fyzikální fakultě University Karlovy v Praze, souběžně studoval filosofii na Filosofické fakultě UK v Praze. Žije v Čelechovicích, jeho práce jsou zastoupeny v řadě soukromých sbírek i prestižních mezinárodních muzeích, například je zastupován v USA galerií PDNB Dallas a Henry Gregg Gallery New York. V Čechách žijě a fotografuje, ale po špatných zkušenostech s pořadateli fotografických výstav, zde již nevystavuje a ani to neplánuje. Svou tvorbu rozděluje stejným poměrem mezi psaní a fotografování - ilustrace svých básní. Fotografii nestudoval a jedná se tedy o samouka, který není poskvrněn akademickým vzděláním. Miluje černobílou fotografii a klasický mokrý proces, filmy sám vyvolává a fotografie ručně zvětšuje. Své práce řadí do rozsáhlých souborů, které nezřídka přesahují několik let. Například Znamení (1995-2006), Zjevení (2006-2012), Znamení evropských měst (1998-2010), které jsou rozděleny do menších souborů jako Berlín (1998-2003), Varšava (2003), Sofie (2004), Budapešť (2006), Paříž (2010). Jak je z názvů souborů zřejmé autor hojně cestuje a vždy za účelem studijních pobytů ve zmíněných městech. Jeho fotografie jsou poetické a zasněné, poukazující na problémy dnešních dnů s vlivem surrealistických mistrů malby nebo fotografie. Autor nám předkládá melancholii, ale i radosti života. Jeho záběry jsou často neurčitými pohledy do městské krajiny, hřbitovů, opuštěných dvorů, parků apod. Většinou se jedná o deníkové zápisky, které jsou ale samostatně stojícími fotografiemi, které ovšem nejsou popisné a neprozrazují příliš, o jakou dobu nebo místo se jedná - to nám prozradí stoprocentně pouze název konkrétního souboru. Jeho věčným společníkem na cestách je aparát s formátem negativu 6x6 a jím se snaží zachytit věci a situace těžko vysvětlitelné a možná i pochopitelné. Čtvercová fotografie je pro jeho práci stěžejní. V roce 2008 společně s Vojtou Slámou a Milanem Blatným založili fotografickou agenturu České stříbro, která zastupuje zmíněné fotografy, jež spojuje dokonalé řemeslo, splňující standardy světových muzeí, úcta k tradici české fotografie a originální vize. Agentura České stříbro realizuje výstavy a zprostředkovává prodej autorských fotografií. V portfoliu těchto tří autorů nalezneme většinu fotografií samozřejmě ve čtvercovém formátu. Igor Malijevský je lovcem nevšedních momentů a nadpřirozených bytostí, nachází kolem sebe většinou duchovní exprese - srdce na dlažbě, démony v oknech a jeho oblíbené anděly. Všechny fotografie jsou zpracovány klasickou cestou a nikdy se nejedná o počítačovou manipulaci obrazu. Do situací a dění kolem sebe také nezasahuje a je věčně připraveným pozorovatelem s prstem na spoušti. Jeho oko přitahují výjevy, které běžně nevnímáme a můžeme lehce přehlédnout.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 79 6/10/12 8:00 PM

Ona – Paříž (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 80 6/10/12 8:00 PM

Mlha – Kačice (2000)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 81 6/10/12 8:00 PM

Modrý akt III (1984)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 82 6/10/12 8:00 PM

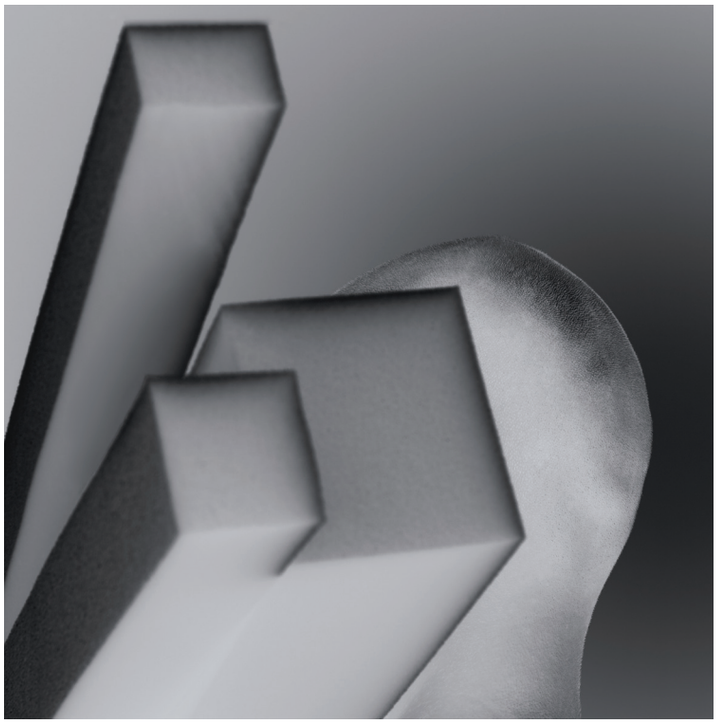
Pavel Mára

Pavel Mára se narodil 20. 10. 1951 v Praze. Vystudoval na pražské FAMU katedru kamery a následně i fotografie. Patří nepochybně mezi nejvýraznější osobnosti současné české fotografie. Věnuje se volné fotografické tvorbě a je i pedagogogem Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Ve své rané tvorbě nápaditě kombinoval zkušenosti z oboru kamery a fotografie, když vytvářel audiovizuální multiprojekce. Ve své volné tvorbě byl inspirován lidským tělem, živý model se stal pro jeho práci charakteristickým atributem, vyjma prvotního tvůrčího období, kdy fotografoval abstraktní zátiší s průmyslovými detaily, dráty, plechy nebo geometrickými objekty (Mechanická zátiší 1976-84) a stále v něm nachází obrovskou míru inspirace. Pro jeho fotografie je typická práce s neutrálním pozadím s absencí rekvizit nebo čehokoliv, co by mohlo zkonkretizovat daný snímek, dobu nebo místo. Ve svých souborech často využívá umělého ateliérového osvětlení, které mu umožňuje konstruovat scénu dle jeho konceptu. Pavel Mára je známý pro své experimenty s obrazem a jeho manipulací, ale jeho cílem je tzv. čistá fotografie bez zásadních postprodukčních zásahů. Celý proces „výroby" fotografie je předem již koncepčně připraven, je vybírán konkrétní fotografický materiál, scéna, model a samozřejmě je předem volen formát fotografie. Zpočátku pracoval s formátem 6x7 cm, který později obměnil za 6x6 cm, nebo velkoformátovou kameru (9x12 a 13x18 cm). V současné době pracuje i s digitální stěnou s poměrem stran 3:2. Všechny jeho fotografie jsou koncipovány pro konkrétní formát přístroje, který jej i zpětně inspiroval ke specifickému obrazovému řešení. V jeho díle je několik zásadních souborů fotografovaných do čtverce a to i díky tomu, že si počátkem devadesátých let pořídil aparát Hasselblad. Podle jeho slov byl tento unikátní přístroj i jeho dlouholetým snem. Možná by tak vzniklo více čtvercových fotografií (Mára preferuje využití plného formát záznamového média, dříve převážně 6x7cm), ale Hasselblad byl tehdy pro něj nedostupný, a proto jej pořídil až v devadesátých letech. Pavel Mára považuje čtvercový formát za magický, vyvážený, zcela uzavřený, stabilní a tím i za „dokonalý". Obsah některých jeho fotografických souborů byl předjímán klidnějším centrálním (čtvercovým) formátem, například cykly s tématem lidských hlav. Nebo jedna z prvních „čtvercových" sérií Modré akty z roku 1984. Další takto koncipovaný cyklus Madony (1999) byl fotografován na černobílý negativní materiál a následně zpracován na barevný inverzní Cibachrom. Jednalo se o tzv. výtažkovou metodu a získání barevnosti snímku z černobílého negativu. Nebyla to náhodná kombinace barev, vše bylo během procesu přesně řízeno i kontrolováno se stovkami dílčích zkoušek, než bylo dosaženo záměrné barevnosti. Soubor byl sice snímán i komponován do čtverce, ale výsledné fotografie jsou lehce obdélníkové z důvodu využití plného formátu Cibachromu, který je spíše obdélníkový. „Čtvercovým" souborem, i když ne kompletním, jsou Mechanické korpusy z roku 1997, kterým dominuje lidské tělo zbavené veškeré své popisnosti a identity. Pro tento soubor je typické barevné řešení jehož barevná škála byla zredukována na šedo-černo-rudou s kompozicí odkazující k minimalismu. V souboru můžeme pozorovat tělo jako „anonym" rozehrávající několik drobných příběhů. Tělo/hlava jsou zde fotografem bedlivě sledovány a zkoumány - oholená hlava a nahé tělo zde přebírají funkci objektu a autor nás nutí sledovat detaily, kterých bychom si v běžném životě jen těžko všimli. Detaily hlavy jsou většinou čtvercové a polocelky postav už sledujeme v obdélníkovém formátu. Navazujicím

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 83 6/10/12 8:00 PM

souborem na Mechanické korpusy je současný „čtvercový" soubor s názvem Negativní hlavy (2010). Autor pracuje opět s tvarem hlavy, ale v jiném prostředí a s pomocí geometrických prvků/dekorací. Hra světla a stínu byla záměrně řešena pro „negativní" výstup. Vše bylo fotografováno digitálně a snímky byly převedeny do negativu i černobílé škály v počítači. Vznikl dramaticky laděný soubor, který představuje člověka a jeho schránku jako téměř neživou bytost reprezentující sebe jako hmotu, tvar, objekt. Čtvercového formátu bylo dosaženo následným ořezáním v počítači. Pavel Mára zde pracoval sice digitálně (s digitální stěnou), ale s klasickou analogovou kamerou Hasselblad. I když čtvercová formátová koncepce je v jeho díle spíše výjimečná věřím, že budeme i nadále v jeho nových cyklech nacházet snímky, kterými vzdává hold mizejícím svitkovým filmům a již klasickému formátu 6x6.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 84 6/10/12 8:00 PM

Hlavy (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 85 6/10/12 8:00 PM

Hlava 1 – Mechanické corpusy (1997)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 86 6/10/12 8:00 PM

Rodina – Mechanické corpusy (1997)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 87 6/10/12 8:00 PM

Untitled (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 88 6/10/12 8:00 PM

Kamila Musilová

Kamila Musilová se narodila 13. 11. 1983 v Brně. Bakalářský titul získala na dvou školách - Institutu tvůrčí fotografie v Opavě rok a Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, na této škole úspěšně dokončila i magisterské studium. Žije a pracuje v Čechách a Izraeli. Zaměřuje se na výtvarnou fotografii, zátiší na hranici subjektivního dokumentu a také fotografi módy. Její fotografie nesou romantický nádech i když se často jedná o minimalistické kompozice s prvky ztráty identity nebo odlidštěním. V drtivé většině svých fotografií pracuje se středním formátem a tedy komponuje do čtverce. Kamila přistupuje k reklamní, módní i volné tvorbě velmi klasickým přístupem a v době přehlcení fotografického světa digitální technikou, nám nabízí pečlivě vymyšlené a zkonstruované záběry, které zbytečně pompézní retuše a jiné úpravy prostě nepotřebují.

Kamila sází na dobře vymyšlený příběh a tedy, že obsah je důležitější než forma, ale její fotografie se vyznačují i perfektním zpracováním. V jejích fotografiích, které jakoby měly se současnou módní a reklamní tvorbou pramálo společného, nálézáme objekty vytvořené z lidských těl nebo zvířat. Veškeré prvky jsou pouze věcmi, se kterými si radostně pohrává a vytváří svůj minimalistický svět s vlastním estetičnem. V jejích fotografiích dostávají věci nové funkce, nová jména a před objektivem vytváří jiný svět a realitu, dokáže vdechnout život obyčejným věcem a naopak sebrat veškerou lidskost lidem i zvířatům. Její fotografie nám mohou připomenout dílo designéra, sochaře a performera Erwina Wurma, který dokumentuje svojí práci také fotografií, ale fotografie je jen médiem prezentující jeho dílo. Kamila naproti tomu bere fotografii jako finální produkt, který představí její prchavou myšlenku, která vznikla nezvyklou a originální kombinací neslučitelných předmětů a jejích funkcí. Její svět je razantně ohraničen poklidnou symetrickou linkou tvořící čtverec, který jí svojí stabilitou umožňuje pouštět se do výtvarných experimentů uvnitř snímku. Protože patří mezi velmi produktivní fotografy, dovolil bych si z jejího díla vybrat ty nejzajímavější soubory: Plyš si myslí, že je víc (2007), za který získala druhou cenu v soutěži Frame 007 v kategorii V.I.P. - pod jejíma rukama, v prostorech sterilního muzea a při umělém studeném osvětlení ožívají vypreparovaná zvířata. Tvorové dostávají „druhou šanci" a v minimalisticky provedeném souboru, bez většiny popisných prvků, které by dávaly tušit, kde a kdy se nacházíme, nás autorka vtahuje je do roztomilé hruzostrašné nereality posmrtného života. Dalším neméně poutavým souborem, který nese schválně název Untitled (2009), nás autorka přivádí právě do světa lidí a rostlin, které ztratily svou identitu a zapomněly kým a čím vlastně jsou. Kamila zde vytváří nové absurdní role pro ztracené existence. A nakonec jeden z novějších souborů, který byl v roce 2010 oceněn druhým místem v soutěži FRAME 010, Grandfather and Grandmother. Prarodiče jsou zde zastoupeni věcmi a opět náš mozek narazí na nezvyklé kombinace obyčejného nábytku a věcí. Autorka nám s pomocí předmětů předkládá život a životní prostředí, ve kterém se její prarodiče pohybují. I když na žádné fotografii dědeček s babičkou nefigurují osobně, dokážeme si vybavit ducha místa a okamžiku. V díle Kamily Musilové nalezneme další a nově vznikající soubory a projekty, které stojí za shlédnutí a „prožití".

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 89 6/10/12 8:00 PM

Plyš Myslí Že Je Víc (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 90 6/10/12 8:00 PM

Plyš Myslí Že Je Víc (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 91 6/10/12 8:00 PM

Grandfather nad Grandmother (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 92 6/10/12 8:01 PM

Grandfather nad Grandmother (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 93 6/10/12 8:01 PM

Familly fiction (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 94 6/10/12 8:01 PM

Bet Orten

Bet Orten se narodila jako Alžběta Rubešová 20. 7. 1985 v Praze. Vystudovala SŠRUT MICHAEL (2005), bakalářský program na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě (2008) a magisterský na London collage of Fashion v Londýně (2010). Bet sáhla po 6x6 cm aparátu automaticky. Byl to Hasselblad, který ji učaroval technickým provedením a zpracováním, také proto, že je odolný. Sama o sobě říká, že potřebuje kvalitní nástroje, protože ví, že když je zabraná do práce, je schopna neopatrným zacházením ničit věci, které nejsou opravdu bytelné. Hasselblad ji po téměř osmi letech stále bez problému slouží. Bet je portrétní a módní fotografka. K těmto žánrům se, jak říká, dostala přirozenou cestou. Velmi se zajímá o módu, o to jak se lidé oblékají, prezentují. Sama by chtěla svými fotografiemi udávat celkovou image módy. Baví jí komunikace s návrháři, užívá si výběr modelů, lokace a celkové přípravy fotografování. Ráda udává styl! K módní fotografii se cíleně propracovávala a její velkou životní zkušeností bylo asistování New Yorskému módnímu fotografovi Stevenu Kleinovi (2007-2008). U něj se naučila pracovat s různými fotografickými materiály, naslouchat potřebám klienta a zadavatele, komunikovat s vizážisty, stylisty apod. Bet Orten prožívá celkovou estetiku a tu chce zachycovat a i přesto se nepovažuje za klasického módního fotografa. Kromě precizního provedení aparátu si Bet Hasselblad vybrala také kvůli jeho formátu. Je symetrický, vyrovnaný, klidný. Bet si každé fotografování plánuje a připravuje příběhy, které model rozehraje. A právě čtverec je hranicí, která příběh orámuje - zastaví. Čtverec jsou pro ni jasné hranice, ve kterých musí svůj děj odvyprávět. Je naučena plně formát 1:1 využívat, a to ji někdy přivede do potíží při komerčních zakázkách, protože je občas potřeba nechávat prostor kolem modelu na umístění textu, popisek apod. „Celé políčko je můj prostor a tak se ho pokouším pěkně využít. Pro časopis je to někdy příliš," říká. V neposlední řadě zvolila švédský přístroj kvůli jeho zvuku. Ano kvůli zvuku závěrky. Jak už jsem zmínil, přípravám Bet věnuje hodně času, ale výsledná fotografie je občas dílem momentu. Je připravena na to, že se během fotografování mohou vyskytnout věci, které se nedají dopředu plánovat a na tento moment čeká... Právě zvuk sklápějícího zrcadla a zavírající se závěrky jí dává vědět, že je snímek naexpopnován. „Je to jak rána z kanónu, která mi ohlašuje zachycení prchavé chvilky," dodává. Bet je známa tím, že stále fotografuje na filmy. Také byla jedna z prvních, která u nás fotografovala s Hasselbladem na Polaroid. Filmy i Polaroidy následně skenuje a postprodukčně upravuje, ale nemanipuluje s obrazem tak drasticky jako například Bára Prášilová, pouze čistí a dodává atmosféru. Často záběry technicky schválně znehodnotí, zbaví detailů a ponechá pouze základní strukturu. Nicméně originální negativ nebo Polaroid je to nejdůležitější. V dnešním jazyce je to pro ni RAW, surová data, která upravuje a dolaďuje k svému obrazu. Ta možnost, že si právě v dalším procesu s dobrým základem může dělat co chce, je pro ní hrou. Dříve si toto své know-how úzkostlivě střežila, protože se několikrát stalo, že podobným principem oslnili i jiní fotografové poté, co jim způsob své práce prozradila. Materiál je také důvod volby tohoto aparátu. Nerada fotografuje na digitál, protože můžete bez rozmyslu pořídit tisíce fotek, naopak s filmem na dvanáct snímků musíte přemýšlet o každém záběru. Z dnešního pohledu jde o naprosto jiný způsob práce, než jak fotografují komerční fotografové,

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 95 6/10/12 8:01 PM

používající digitální aparáty. Bet fotografuje pouze 80 mm objektivem, tedy základním pro středoformát. Kromě módy a portrétu se Bet soustřeďuje na portréty a skupinové fotografie hudebníků a kapel. Je pro ni esenciální propojovat film, hudbu a módní svět. „Tyto věci jdou ruku v ruce a je to mé celoživotní téma. Oni ovlivňují nás a já chci na oplátku ovlivnit je, vytvořit jejich vizuální výraz," dodává. Z její práce jsou nejzajímavější nepojmenované fotografie z obsáhlého souboru „Portfolio". Čtverec zde není jen uvolňujícím prvkem pro středovou kompozici, Bet jde dál, využívá celé políčko a malých detailů, které se objevují na snímku vlastně kdekoliv. Nemůžeme si také nevšimnout fascinace přírodou a zvířaty. Podle autorky je vše propojené, vše nás ovlivňuje. Kromě módních editorialů a soukromých střípků je zde originální soubor „Choděj do Triba" (2011). Bet na fotografiích pózují lidé s vášní pro zdobení svého těla tetováním. Na polaroidových zvětšeninách jsou zachyceni umělci, hudebníci a další mladí lidé. V tomto případě je čtvercový černý rám negativu jasnou hranicí snímku. Aktéři na sebe strhávají pozornost výrazem a pózou. Konceptem bylo také použití maximálně dvou záběrů na každého, takže to, jak se v daný moment zatváří se už nedá měnit. Je to kouzlo okamžiku. Bet také fotografuje svůj deník, který zatím nezveřejnila. Je uchován „v šuplíku". Jde o kombinaci barevných a černobílých snímků ze středoformátu nebo malého Olympusu Mju a k tomu Bet říká: „Bylo by geniální vyrobit Mju s čtvercovým formátem, na něj bych stála frontu!"

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 96 6/10/12 8:01 PM

Still from fashion video „Savage“ (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 97 6/10/12 8:01 PM

Small Elegy (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 98 6/10/12 8:01 PM

Small Elegy (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 99 6/10/12 8:01 PM

Autoportréty s muži (2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 100 6/10/12 8:01 PM

Dita Pepe

Dita Pepe se narodila jako Dita Hornsteinerová 5. 9. 1973 v Ostravě, ve svých fotografiích hledá jistou mysterii a magii svého nitra. Vystudovala bakalářské studium na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě (1994-1998) a následně i magisterské studium (2000-2003). Ve školních pracech se zaměřila na hledání identity sebe sama. V bakalářské práci zkoumá komunikační vztahy mezi jí samou a lidmi, které fotografovala. Magisterská práce byla o hledání inspirace z dob, kdy žila v Německu. Ze začátku se ve své tvorbě věnovala černobílé dokumentární fotografii a fotografovala na kinofilm. Nejprve se provdala za italského studenta psychologie (odtud příjmení Pepe), později se seznámila s Petrem Hrubešem (1975), který jí pomohl objevit středoformátovou kamerou Pentacon Six. Dita se přeorientovala na stylizovanou tvorbu a začala experimentovat se čtvercovým formátem. Oslovil jí svou výtvarnou stránkou, obrazovou plochou, souměrností - ve čtverci jí vše připadá výtvarně zajímavější. Samozřejmostí byly i kvaltiní výstupy - ostrost, tonalita a tedy možnost vyhotovení velkých zvětšenin. Odložila černobílý materiál a začala pracovat s barevnou fotografii. Čtverec ji naprosto pohltil. Protože si byla vědomá nedostatků Pentaconu a podařilo se jí z brigád v Německu našetřit peníze na nový aparát, rozhodla se koupit si aparát, který měl nejsilnější jméno a skvělou pověst - Hasselblad. Hasselblad byl pro ni Rolls Royce mezi aparáty, nedosažitelná meta, sen. Bohužel pro ní v té době nikdo z jejich přátel (rok 1998) neměl se švédskými aparáty zkušenost. Sáhla po používaném kusu a to model 2000FC, který je kompletně elektronický a se závěrkou v těle, nikoliv v objektivu a je bohužel ze všech modelů nejporuchovější. Nicméně s ním vytvořila díla, díky kterým vešla ve známost. Byly to inscenované autoportréty, ve kterých fotografovala sebe s ženami a muži v jejich přirozeném prostředí, kdy se sama snaží proniknout do jejich intimního světa a dokonale se s nimi sžít. Oblečením, líčením, rekvizitami i výrazem se snažila do daného prostředí dokonale zapadnout. Dokonalost, s jakou se Dita dokáže převtělit do rozličných rolí, je až zarážející. Při prvním pohledu na její fotografie může být pro diváka k neuvěření, že na všech fotografiích nalézá stále tu samou ženu, ovšem v naprosto odlišných úlohách. Jednou jako ambiciózní sportovkyni, jindy jako zadumanou intelektuálku nebo jako vzornou dceru. Důležitou roli zde hraje také prostředí, které je vždy autentické a reprezentuje životní styl vybrané aktérky. Dalším důležitým prvkem jsou rekvizity, které jsou v bytě nebo exteriéru již přítomny nebo jsou pečlivě voleny a vybírány před samotným fotografováním. Tvůrčím rukopisem je i její práce s barvou v daném prostředí a rekvizitami. Vznikly soubory Autoportréty se ženami a Autoportréty s muži. V obou souborech mění svou identitu a fotografuje se s ženami a muži různého věku, profesí a sociálního postavení. Fotografka se na snímcích natolik proměňuje, že v prvním okamžiku ani nepoznáme, že je přítomna na všech snímcích.

Vytvořila tvůrčí i partnerskou dvojici s fotografem Petrem Hrubešem, který má neopominutelnou zásluhu na vzniku fotografií. Petr Hrubeš je Ditě technickou oporou a ona se soustředí pouze na výslednou fotografii. Dita Pepe bere fotografii jako terapii a cestu k sebepoznání. Svou magisterskou práci na ITF FPF Opava (2003) nazvala „Fotografie jako forma terapie". Jde o inscenované autoportréty s lidmi v jejich prostředí. Sama sebe zde zasazuje do různých rolí a dle nich střídá masky nebo kostýmy. Dita se nerada nechává

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 101 6/10/12 8:01 PM

svazovat zažitými pravidly kompozice, nevěnuje jí pozornost, jde jí hlavně o emoci a odpovídající výsledek. Sama o takto neplánovaném záměru a částečně i tvůrčím rukopisu říká: „Mně je jedno, kde fotografované řežu. Formální poučky pro kompozici jsou věcí z minulého století. Má-li pro mne nebe nebo obraz visící nad hlavou fotografovaného nějaký význam, pak řežu tam, kde to cítím jako správné. Holeň, lýtko, koleno, to je vážně nepodstatné." Dita v průběhu fotografování autoportrétů vyměnila Hasselblad za Senza Bronicu 6x6 s kompletním vybavením a využívá všech objektivů, které s aparátem pořídila. V současné tvorbě od čtverce opouští a experimentuje s velkoformátovými kamerami, konkrétně deskovým aparátem Magnola. Bronicu již používá jen jako zápisník a fotografuje s ní většinou rodinu.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 102 6/10/12 8:01 PM

Autoportréty s muži (2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 103 6/10/12 8:01 PM

Ela (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 104 6/10/12 8:01 PM

Ela (2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 105 6/10/12 8:01 PM

Untitled (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 106 6/10/12 8:01 PM

Barbora Prášilová

Bára Prášilová je pražská fotografka narozená 10. 1. 1979 v Chebu. Šla za svým snem, který si určila těsně po skončení střední soukromé školy ekonomicko podnikatelské Danaé (1997) a stala se přední českou módní a portrétní fotografkou. Již dvakrát se v rámci Czech Grand Design (2010 a 2012) stala fotografkou roku a průběžně se objevuje na společných i samostatných výstavách. Ve své tvorbě se věnuje aranžované módní i portrétní fotografii a veškeré fotografie si do posledního detailu pečlivě připravuje. Stejně jako V. Sláma by ráda malovala, vidí to, co by ráda nakreslila, ale na papír „to" přenést nedokáže. Fotoaparát se pro ni stal tvůrčím prostředkem jak zhmotnit své nápady. Bylo již několikrát napsáno, že se pohybuje na hranici kýče, snu a reality a stále je to pravda. S každým souborem nám předkládá novou vlnu osobní imaginace. Fotografie jsou většinou zakázkou a Bára bravurně propojuje komerci s uměním a může současně své fotografie prezentovat jako propagaci značky/modelu/produktů a jako svou volnou tvorbu. Zviditelnila se v roce 2005 čtvercovými fotografiemi víl a nadpřirozených bytostí v soutěži Frame, kde obsadila ve své kategorii první místo. Dříve fotografovala na kinofilmový aparát, začínala jako dokumentaristka, ale nesnesla přílišnou konfrontaci s realitou a s fotografovanými. Zároveň cítila, že se chce vyjadřovat fotografií jinak. Nepřehrávat skutečnost, ale vytvářet si svou vlastní. Zhmotňovat nápady nebo zážitky z dětství. Proč si vybrala aparát Hasselblad žertovně komentuje: „Nemohla jsem si zvolit, jestli chci fotit na výšku nebo na šířku." Pravdou je, že Hasselblad ji učaroval svým designem a kvalitním výstupem, díky kterému mohla vytvářet velké výstavní zvětšeniny. Bára si aparát doslova zamilovala, protože v okamžiku, kdy si jej nový donesla domu, zjistila, že nádherně voní. Centrální kompozice postav byl v jejích ranných pracech rukopisem. Experimentuje s rekvizitami, před objektiv umisťuje různé filtry pro dokreslení atmosféry a pomalu přidává na počítačové montáži a koláži.

V roce 2009 se s fotografiemi vytvořenými pro časopis LIME umísťuje mezi finalisty soutěže Hasselblad Masters. Hlavní fotografie existuje ve dvou variantách - ve čtverci a na výšku pro obálku magazínu. Zde můžeme pozorovat, jak velký rozdíl v náladě fotografie tento ořez přinesl. Dynamika podlouhlého formátu nebo symetrie a rozvážnost čtverce? Bára čtverec opuští v roce 2010 a to ze dvou důvodů. Statika čtverce už pro ni byla svazující a do svých snímků se přes stylizované a strnulé pózy pokoušují dostat více života a pohybu, což obdélník umožňuje. Také proto, že přechází z filmu na digitální stěnu (stále připevněnou na Hasselbladu), která snímá ve formátu 3:2. Ovšem v roce 2011 se opět, ve své opravdu volné tvorbě - cestovatelských reportážních fotografiích ze Sicílie - vrací ke čtvercovému formátu. Dokumentuje zemi/krajinu, kterou si do parády vzala mafie a za několik desetiletí zde vykouzlila stavby hodné surealistického stavitele. Bára sáhla po čtverci, protože chtěla vytvořit obrazy jako vážený malíř... Sicilský soubor Concrete Island nám otevírá pohled do sluncem spalované betonové krajiny, oproštěné od zbytečných barev, postav, dění. Garáže, benzinové pumpy, bistra, nádraží, odstavené nákladáky, činžáky si jsou podobné – bez dekoru, bez barev, vyprahlé, poledně prázdné. Do očí betonem odrážené světlo však zastírá opravdové místo realizace, oceánem obklopenou Sicílii, tak chudou a tak zdevastovanou italskou stavební mafií. Desítky historických měst řeckého původu je baleno do betonových

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 107 6/10/12 8:01 PM

monster. I přesto, že výstava proběhla v známé galerii FotoGrafic (12. 7. -31. 8. 2011, Stříbrná 2, Praha), zájem o ni nebyl tak veliký jako o její módní fotografie, se kterými boduje po celé Evropě. Zato její výstava, konaná v rámci festivalu Off v Bratislavě v roce 2011 měla úspěch. Vystavovala na ní jak čtverce sicilské krajiny, tak nazelenalé sugestivní portréty, vyvolávající dojem malby, které vznikly jako módní editorial pro časopis Zen.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 108 6/10/12 8:01 PM

Untitled (2008)

Untitled (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 109 6/10/12 8:01 PM

Módní fotografie pro časopis Lime (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 110 6/10/12 8:01 PM

Concrete Island (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 111 6/10/12 8:01 PM

Lukáš (2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 112 6/10/12 8:01 PM

Jakub Skokan

Jakub Skokan se narodil 2. 10. 1985 ve Znojmě. Vystudoval Ekonomické lyceum Garance ve Znojmě (2005) a následně absolvoval Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně. Skokan působí v oblastech komerční a volné fotografie, externě spolupracuje s grafickými designéry, stylisty, architekty a designéry. Skokan ve své tvorbě pracuje s různými formáty obrazu, nalezneme u něj jak výstupy z DSLR 3:2, tak i snímky čtvercové a ty převládají v jeho volné tvorbě. Proslavil se souborem o nevidomém chlapci jménem Lukáš - soubor proto nese jeho jméno a je z roku 2008. Za tyto fotografie získal první cenu v souteži Czech Press Photo 2008 v kategorii Každodenní život. Troufám si tvrdit, že tyto fotografie jsou do této doby tím nejlepším z jeho tvorby. Fotografie působí nadmíru věrohodně a vytříbeným obrazovým jazykem nám Skokan předkládá život a svět slepého Lukáše. I když fotografie vznikly jako školní projekt, mají daleko k automatickému a povrchnímu splnění zadaného úkolu. Jedná se o bravurně zachycené momenty z Lukášova života a autor zde šikovně využil řeči obrazu. Desaturované snímky nás vtahují do světa nevidomého hocha a nechávají v nás pocit, jakoby jsme byli v jeho kůži. Ne že bychom přímo chtěli, ale najednou jsme víc než jindy v jeho příběhu. Volba formátu je pro celý soubor neméně důležitá, čtvercový formát v dokumentární tvorbě má své jisté místo a tyto fotografie jsou důkazem, že dokáže vdechnout snímku více výtvarna a estetiky. Slepota není lehké téma, ale Skokanovi se podařilo vyhnout se sentimentu a naopak dodat fotografiím svěžesti. Originální medailon je sice o Lukášovi, ale jeho tvář na snímcích příliš nezahlédneme. Fotografie nejsou jen o něm, ale o světě ve kterém žije a hlavně jak svět vnímá.

Jiným souborem, kde Skokan praktikuje užití čtverce, je soubor Myslivci (2008), kdy se s použitím blesku, kterého využíval i u souboru Lukáš, vydává na myslivecký hon. Nezachycuje dění dne, ale dobleskнutými a pohybově rozostřenými snímky, podává subjektivní výpověď atmosféře lovu. Fotografie jakoby prezentovaly strach a vnímání lovu přímo samotnou zvěří. Zvěří, která podvědomě bojuje o své přežití a z lidí, kteří ji jdou po krku, cítí hlad po smrti - po jakémsi vzrušení. Jakub Skokan dokazuje, že má cit pro moment, pro dobrou kompozici a také k tomu volí vhodné „nástroje", mezi které můžeme čtvercový formát bez ostychu zařadit.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 113 6/10/12 8:01 PM

String of Soul (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 114 6/10/12 8:01 PM

Vojtěch Sláma

Vojtěch Sláma se narodil 6. 4. 1974 v Brně. Vojta je brněnský fotograf na volné noze. Absolvent Střední školy uměleckých řemesel v Brně a magisterského studia na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Je členem Steiner Group a dříve skupiny Česká Paralaxa (1995-2002). Fotografie jej oslovila již v dětství na základní škole a věnuje se jí dodnes. Na střední škole byl členem již zmíněné skupiny Česká Paralaxa, která byla pro jeho budoucí díla i životní styl, zásadní. Vojta Sláma začínal na střední škole s dvouokou zrcadlovkou Flexaret. Ta byla pro něj úlevou od školních technických, složitých a netvůrčích cvičení. Ve škole se hodně času věnovalo technickým kamerám jako Sinar a proti nim byl Flexaret reportážní hračkou. A proč ne kinofilm? Když zkoušel 35mm kameru vždy fotografoval na šířku - kompozice na výšku s úzkým formátem jej neoslovovaly. Vojta se mi svěřil, že o něm jeho přítel, kurátor Antonín Dufek s oblibou říká, že Vojta Sláma fotí čtvercem na výšku. Kromě toho, že jako ostatní fotografové, hledal jistou kvalitu výstupu, našel ve formátu 6x6 zalíbení z několika důvodů. V prvé řadě v něm našel pro sebe ideálně dokonalý tvar. Neztotožňuje se s myšlenkou, že kompozice do čtverce je snažší, spíše se přiklání k verzi, že je složitější, ale miluje jeho symetrii a jednoduchost. Je také na místě říct, že Vojta šáhl po aparátu Flexaret pro jeho tvar, pro jeho design a také pro fakt, že je český. Tyto a další fakta spojilo několik umělců fotografů do skupiny Česká Paralaxa (viz. kapitola Česká Paralaxa). Vojta Sláma se považuje za fotografujícího malíře, kterým by se rád stal, ale malování mu příliš nešlo. I z tohoto důvodu sáhnul po dvouoké zrcadlovce, protože odstup od matnice, kdy aparátem operuje v úrovni pasu, je pro něj jako odstup od plátna. Fotograf je dle jeho slov: „Ten co má foťák na ksichtě." Pro Vojtu Slámu se stal čtverec pevným a rukopisným prvkem v téměř všech fotografiích a souborech. Ve svém dílě kombinuje barevnou i černobílou fotografii, ale čtverci je věrný.

Z výše zmíněného je zřejmé, že je romatnik a srdcem tvoří. V jeho díle se lidskost odráží v každém snímku. Ve svém díle působí jako dokumentarista, ale příběhy, které se na fotografiích objevují se „možná" ani nestaly. Energie, která z obrázků vyzařuje, nás nechává okouzlenými světem plaché krásy a ptáme se proč by to mělo být jinak? Obsáhlý soubor, který vyvrcholil knižní publikací Vlčí med (2004, Galerie Brno, Brno) je obsáhlým obrazovým deníkem, který je osobní výpovědí autora, přiznává se k obdivu krásy a života. V tomto deníku jsou zachycena místa a lidé, která jsou pro něj naprosto zásadní. V roce 2004 rozsáhlou výstavou a knihou Vlčí med, uzavřel jednu ze svých životních etap. V interview pro časopis DIGIfoto (číslo 6, rok 2005) řekl: „Fotografování je velké štěstí, ale zároveň bolí. Když jsem uzavíral soubor Vlčí med, oddechl jsem si. Zažil jsem krásná léta, ale také se toho spousta zničilo. Nechci se litovat, ale hodně jsem za to zaplatil. Ale na druhou stranu, když něco příliš neprožívám, nejsem schopný fotit. Proto se ten cyklus jmenuje Vlčí med, a ne Med."

Vojtěch Sláma má svůj svět, který se fotografií snaží přiblížit i ostatním. Fotografie zachycují zdánlivě banální situace, ale pří bližším zkoumání dokáží oslovit svou čistou kompozicí, jemným a přirozeným světlem a zejména živostí. Občas můžeme slyšet, že jeho fotografie jsou stylizované, ale pravda bude naprosto opačná. Vojta Sláma žije tak, aby on sám se svými příběhy zapadal do světa, který chce žít a který následně fotografuje. Tedy on se stylizuje do svých fotografií.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 115 6/10/12 8:01 PM

Práce se čtvercovým motivem je v jeho dílech ukázková. Těží z možné centrální kompozice, pohrává si s liniemi, světlem. Černý rám negativu je pro kompozici neméně důležitý.

Deníkový způsob fotografie si Vojta Sláma ponechal i v ostatních souborech - černobílém Z deníku Vlka (2004) a dvou barevných India Tourist (2001) a Krasohled (2008). Sláma v nich dále rozvíjí svou poetiku. V souboru India Tourist autor na svých cestách po Indii zachytává sám sebe v různých rolích jako například poutníka, světce, obchodního cestujícího apod. Krasohled je soubor inscenovaných portrétů v krajině. Opět zde nalezneme samotného autora, ale i jeho kamarády a přítelkyně. Fotografie jakoby byly zhmotněním snu, ve kterém se prolínají osoby, věci a autor sám.

Vojta Sláma je v těchto dnech zaneprázdněný přípravami své velké výstavy, která by měla proběhnout koncem roku 2012 v Domě umění v Brně. Začal se věnovat své další vášni a to je renovace retro bicyklů, v plánu má otevření fotografické kavárny a podle svých slov se blíží k dalšímu uzavření důležité etapy svého života.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 116 6/10/12 8:01 PM

Grey Bear (2010)

Kačka & Gaben, Ruprechtov (2006)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 117 6/10/12 8:01 PM

Hey Joe (2005)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 118 6/10/12 8:01 PM

Wishing-well (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 119 6/10/12 8:01 PM

Life in Blue (2006)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 120 6/10/12 8:01 PM

Evžen Sobek

Evžen Sobek se narodil 4. 6. 1967 v Brně. Absolvoval Fakultu strojního inženýrství v Brně (1991) a následně Institut tvůrčí fotografie v Opavě (2000) - zde posléze působil jako pedagog (2002-2009), přednášel zde teorii fotografie se zaměřením na dokument. Roku 1997 založil Fotoškolu Brno, kde vyučuje a kromě toho pořádá různé fotografické workshopy, působí také jako fotograf na volné noze se zaměřením na komerční zakázky.

Jeho zaměření bylo vždy na reportážní a dokumentární fotografii, kterou si vzal za své během studií na ITF pod vedením Jindřicha Štreita a podílel se na skupinovém projektu Lidé Hlučínska - vznikl soubor Konvent (1992-1994). Také v dalších souborech převládá zájem o sociální dokument, vznikají soubory o romské menšině v Brně a subjektivnější dokumentární cyklus Ecce homo a také stejnojmenná kniha-katalog (V. Birgus, Opava 1999), který je pohledem do života různých klutur po celém světě. Všechny tyto soubory jsou provedeny na klasický kinofilmový aparát a černobílý materiál. Barvu použil v následujícím projektu Má vlast (2003), ve kterém se zaměřuje na současný životní styl. Sobek stále více inklinoval k subjektivnímu pojetí dokumentu a vyvrcholením jeho snažení byly již čtvercové fotografie pořízené Hasselbladem na barevný materiál, které jsou na hranici inscenované, portrétní a dokumentární fotografie. Nejdříve vznikl soubor Life in Blue / Modrý život (2006), za který Sobek obdržel čestné uznání Lens Culture International Exposure Awards 2010. Soubor byl vydán i knižně v nakladatelství Kehrer Verlag (2011) a byl několikrát vystavován. Modrý život mapuje komunitu lidí, kteří se rozhodli své volné chvíle trávit v rekreačních koloniích Nové Mlýny na jižní Moravě. Sobkovy fotografie jsou groteskní sondou do života obyčejných lidí, kteří nevědomky vytváří fenomén cestování/necestování a navazují na tradice rekreací z doby, kdy jsme nemohli vycestovat za hranice státu. Když se díváme do tváře portrétovaných, nemůžeme se ubránit řadě otázek: co vede lidi k tomu, aby své volné chvíle trávili na březích umělé vodní nádrže mezi podivnými příbytky? Sobek téma „rekreantů" rozšířil za hranice České republiky v navazujícím souboru Europe in blue, jehož děj se opět odehrává v okolí vodních ploch. Cizí prostředí jakoby nabízelo daleko více bizardních a směšných situacích, ze kterých fotograf dokázal získat maximum. Sázka na podobný soubor, ale v jiném prostředí se vyplácí a konfrontace českého člověka vs. cizince je pro nás diváky více než interesantní. Evžen Sobek se vyprofiloval jako dokumentární fotograf a je zajímavé pozorovat vývoj jeho umělecké kariéry - černobílou fotografii střídá barva, kinofilm je nahrazen středoformátovou zrcadlovkou. Je naprosto zřejmé, že fenomén čtverce ovlivnil i jeho a jsem zvědavý, jakým směrem se budou ubírat jeho další snímky a soubory.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 121 6/10/12 8:01 PM

Life in Blue (2006)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 122 6/10/12 8:01 PM

Life in Blue (2006)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 123 6/10/12 8:01 PM

Europe in blue (2010-2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 124 6/10/12 8:01 PM

Europe in blue (2010-2011)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 125 6/10/12 8:01 PM

Zuby Nehty (1995)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 126 6/10/12 8:01 PM

Miro Švolík

Miro Švolík se narodil 13. 4. 1960 ve Zlatých Moravcích, od 80. let 20. století žije v Praze. V sedmdesátých letech vystudoval Střední umělecko průmyslovou školu v Bratislavě - obor užitá fotografie (1975-1979). Následně pracoval jako fotografický laborant (1979-1981). V roce 1981 nastoupil na pražskou FAMU, kterou úspěšně absolvoval v roce 1987. Na FAMU byl „členem" slovenské nové vlny (spolužáci, kteří studovali FAMU a svou hravou imaginární tvorbou v první polovině 80. let nabourali zaběhlý pohled na současnou fotografii, R. Prekop, V. Stanko, P. Župnik, K.V arga, T. Stano a další).

Miro Švolík je energický fotograf se stále novými nápady, ze kterých se nevytrácí hravost, jíž okouzlil diváky již v době studií. Živí se jako fotograf na volné noze, pedagog a také jako kurátor - například českobudějovických galerií Bazilika nebo Solnice.

Za dobu své tvorby prošel ve fotografii různými experimenty - fotografii stylizoval do plošných fotografických obrazů z ptačí perspektivy, tvořil fotomontáže z více negativů a také fotokoláže. V každém souboru nás zavede do světa obrazové fantazie. Jeho fotografie jsou vskutku neobyčejné s velmi silným uměleckým rukopisem a navíc - miluje čtverec. První snímky vznikaly například s Yashicou a jinými dvouokými zrcadlovkami, ale většinu času fotografoval aparátem Hasselblad. Ne vždy byl výslednou fotografií i čtverec sám. Miro pracuje s fotografickým obrazem zcela svobodně a nezávisle. Neohlíží se na zažité konvence a jako správný umělec nachází nové a průkopnické postupy a doslova přesahuje formát fotografie. Současně baví sebe a následně diváka. Humor v jeho fotografiích je neopakovatelný, nezaměnitelný a přitom velmi srozumitelný. Spojuje věci, které zdánlivě nemají nic společné, ale v okamžiku, kdy je spojí, dostávájí zcela nový rozměr a význam.

Jeho tvorba se dá stručně rozdělit na dva nosné způsoby práce. V prvním případě manipuluje lidmi a věcmi před objektivem a rozehrává příběhy, které se samy o sobě stanou finální fotografií. V druhém případě manipuluje obrazem „za aparátem" tedy postprodukčně (chcete-li v temné komoře), kdy spojuje snímky do více-expozic, ale samozřejmě ne náhodně (Fotíme to, čo nás baví 2000-2003, Kvety slasti 2004) . V každém případě je jeho stavebním prvkem lidské tělo. Aktu a lidskému tělu, i když ne v klasické podobě, se věnuje od začátku své tvorby až po současnost.

V osmdesátých letech kdy fotograf hledal aparát s kvalitním výstupem, ale i pohotovým ovládáním, byl formát 6x6 jasnou volbou. U fotografií Miro Švolíka z té doby je patrné, že i on sáhl po středoformátové zrcadlovce a ihned na prvních fotografiích odhaluje svůj styl, svůj rukopis, který rozvine v následujících letech.

Čtvercový formát je pro něj jasnou volbou i proto, že často komponuje „na střed" případně využívá symetrie čtverce. Když pomineme technické/kvalitativní možnosti kinofilmu, tak 35mm film by Miro Švolíkovi neumožnil vytvořit zkonstruované kompozice, které v prvé řadě zaujmou příběhem. Na snímcích, které jsou bez názvu, z let 1984 a 1985, Miro Švolík odhaluje cestu, kterou se vydává. Na dvou totožných snímcích se středovou kompozicí dvou mužů nesoucí ženu, rozehrává svůj příběh domalováním křídel slečně na prvním snímku a odmazáním (vybělením) celých mužů na snímku druhém. Snímek je hravý sám o sobě, ale Miro Švolík do obrazu přidává více invence autora, než je běžné, a tím své

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 127 6/10/12 8:01 PM

fotografie odlišuje od ostatních. Opravdu zajímavé „čtvercové období" zaznamenáváme u Miro Švolíka v letech 1994 až 1997, které zařadil do souboru Back to Nature - Zpátky k přírodě. V tomto souboru je několik menších podsouborů, které nejsou pojmenovány, ale vizuálně tvoří celek určité fotografie. Například fotografie z tohoto souboru: Moje známa cesta do neznáma, kde je čtvercová fotografie doplňujícím prvkem celkového příběhu/ kompozice. Díváme se na ženský nebo mužský akt, ale z člověka vidíme jen siluetu. Popisný prvek jako vlasy, úd nebo prsa, tvoří právě ta čtvercová fotografie. Hravost zde Miro Švolík předvádí v okamžiku, kdy spojuje věci, které by v nás za normálních okolností vůbec neevokovaly souvislosti (strom je úd, střechy domů jsou prsa). Opačného principu, kdy fotografie je stěžejním prvkem a silueta člověka nebo zvířete je doplňující informací, je použito u dalších fotografií ze stejného souboru. Miro Švolík opravdu přesahuje hranice formátu fotografie, opět spojuje významově neslučitelné věci do celků, které nám vykouzlí úsměv na rtech - kopec jako hřbet kapra, alej jako ležící muž...

Miro Švolík nedává svému mozku odpočinout a i v dalších souborech využívá principů montáží a koláží. Kromě své volné tvorby vytvořil Miro Švoílk i několik velmi osobitě pojatých přebalů CD nosičů a LP desek právě ve čtvercovém formátu. „Hraje" se opět buď před objektivem nebo se finální obraz skládá z několika dalších snímků. Namátkou: 1989 Jaroslav Svěcený, nakl. Panton nebo 1995 Zuby nehty, Indies Records.

Miro k čtvercovému formátu říká, že si jej zvolil pro svoji úžasnou vlastnost kombinace kvalitního výstupu a přitom zachování pohotového fotografování. Možnost fotografovat se stativem, ale i bez něj. Ke kompozici dodává: „Zvolil jsem si čtverec a už přemýšlel jen o kompozici do něj. Byl mi sympatický a lahodil oku. Je to asi stejné, jako když volíte mezi barvou a černobílou fotografií, jak jednou materiál zvolíte, přemýšlíte, jak bude výsledná fotografie vypadat s vybraným materiálem, zde formátem." V současnosti ovšem také využívá digitální techniku a práci s počítačem.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 128 6/10/12 8:01 PM

Untitled (1985)

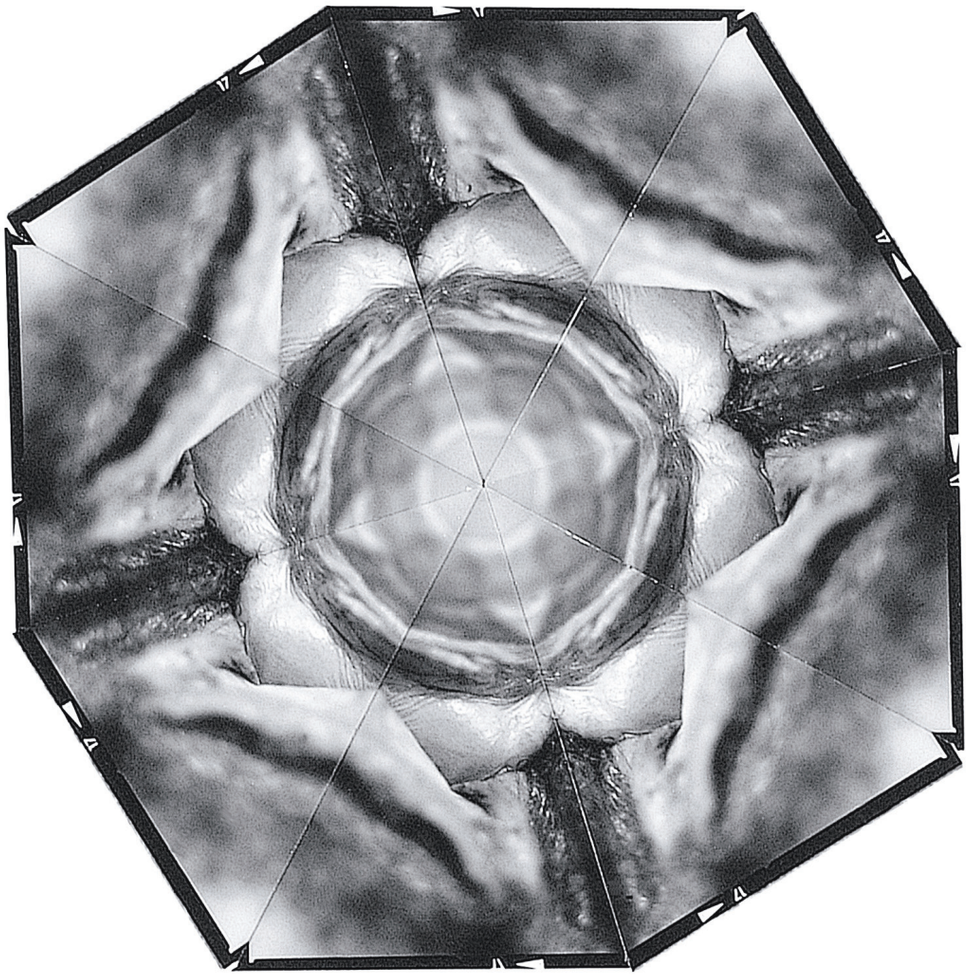
Za mamou (1995)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 129 6/10/12 8:01 PM

Kvety slasti (2004)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 130 6/10/12 8:01 PM

Kvety slasti (2004)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 131 6/10/12 8:01 PM

Yes, It happened (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 132 6/10/12 8:01 PM

Matěj Třešňák

Je složité a pro mě i lehce trapné psát sám o sobě, ale čtverec je mým hlavním fotografickým formátem a po úspěchu v roce 2009 na výstavě Czech Press Photo - kategorie umění a zábava, se mé fotografie objevily v několika časpisech, knihách a výstavách. Je tedy asi na místě napsat krátký medailon i o mé osobě. Narodil jsem se 2. 1. 1980 v Praze a fotografovat jsem začal po skočení základní školy. Maturitu jsem absoloval v roce 1999 na SŠRUT MICHAEL, kde jsem pod vlivem pedagoga Martina Špeldy objevil kouzlo minimalistické kompozice a k ní se vždy ve své práci uchyloval. V roce 2005 jsem nastoupil na Institut tvůrčí fotografie v Opavě. Kde jsem v roce 2009 prezentoval soubor Yes, It happened! ze srazu milovníků autoveteránů. Finálním formátem byl čtverec, ale fotografie byly pořízeny kinofilmovou digitální zrcadlovkou. Ořez do čtverce ubral snímkům na dynamice a naopak přidal dojmu, že se jedná o aranžované záběry. Tehdy jsem pochopil sílu formátu, kterým je fotografie prezentována a i mé ostatní soubory Last Summer (2009) a Sicily (2009) jsem upravoval podobným způsobem. Dovolím si uvést text, který napsal Prof. Miroslav Vojtěchovský k souborům Yes, It happened! a Last Summer, které byly vystaveny v roce 2009 v galerii Tribo:

> „Ano, to se opravdu stalo! (Yes, it happened!) a Minulé léto (Very Last Summer) jsou dva na sobe volně navazující cykly v podstatě soliterních fotografií Matěje Třešňáka. Všechny dohromady vyprávějí tyto pozoruhodné obrazy o čase drsných mužů vybavených neobyčejným citem pro nádheru technické dokonalosti, stejně jako smyslem pro dokonalost a vitalitu moderního nastupujícího věku. Obě série dohromady, ale i každá fotografie zvlášť naznačují příběhy podnikavých mladých dam ochotných vyměnit šustivé hedvábí, hladce perleťový satén i něžnou krajku za kožené kalhoty či bundy a osedlat ony čarokrásné stroje a vyrazit na nich do nové, lepší doby.
> Matěj Třešňák se odráží od *Amerických Prospektů* Joela Sternfelda a směřuje svými sympaticky záhadnými dokumentárními fotografiemi k „realisticky inscenovaným obrazům" Gregoryho Crewdsona. Pomocí svých dokumentů ze světa našich současníků zasněně pohlížejících k minulosti nás Matěj Třešňák vtahuje do podmanivého světa jazzové éry 20. a 30. let minulého století, do času Něžných nocí i Velkého Gatsbyho, do času vášní a stejně jako Francis Scott Fitzgerald nás i on tímto světem zneklidňuje.
> Není divu, že porota soutěže Czech Press Photo v minulých dnech jeho fotografie významným způsobem ocenila. Tyhle obrazy Matěje Třešňáka jen tak z mysli nevymažeme. V tom spočívá jejich tajemně krásná přitažlivost."
> Miroslav Vojtěchovský
> Praha, říjen 2009

Možná snímky zaujaly obsahem, možná atmosférou, možná barevností, ale zcela určitě u nich sehrál čtverec velkou roli. Čtverec se stal mým signifikantním znamením a opravdu neuvažuji se jej hned tak zbavit.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 133 6/10/12 8:01 PM

Yes, It happened (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 134 6/10/12 8:01 PM

Yes, It happened (2009)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 135 6/10/12 8:01 PM

Chvála neostrosti (2006)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 136 6/10/12 8:01 PM

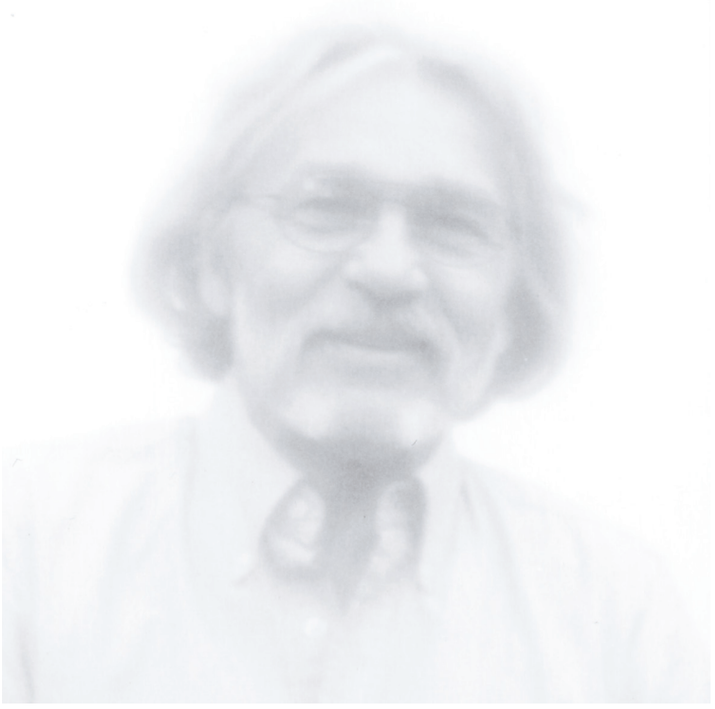
Petr Velkoborský

Petr Velkoborský se narodil se 21.6.1938 v Praze. Je fotograf, vysokoškolský pedagog, publicista a kurátor. Původně vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy (1961), která s fotografiií a uměním má pramálo společného, ale protože byl fotografií fascinován již od ranného dětství, rozhodl se opustit vědeckou dráhu a následně vystudoval v roce 1988 Institut výtvarné fotografie SČF v Praze. V letech 1988 až 1998 pracoval jako pedagog na Střední průmyslové školy grafické v Praze, také učil na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze (2000-2008) a od roku 1990 až dosud působí jako pedagog na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Ve své pedagogické činnosti využívá znalostí z vědeckého prostředí a vyučuje především technologické předměty. Jeho raná tvorba je zaměřena na humanistický dokument, ale pro jeho další práci je typická práce s metaforou a výrazný subjektivní pohled na život kolem něj. Jeho veškerá tvorba se stále pohybuje kolem dokumentárních snímků, kdy je subjektivita souborů umocněna rozostřováním snímků a jejich motivů. Ke své práci používá různé aparáty a jejich výběr volí dle zvoleného tématu. Jeho soubory, tak vznikají za použití dálkoměrných kamer (street fotografii), velkoformátových kamer (inscenovaná zátiší) a samozřejmě středoformátů 6x6 (například portréty, ale i dokument), se kterými vytvořil několik souborů. Přednosti a půvab čtvercového formátu objevil koncem 50-tých let, kdy fotografoval předválečnou dvouokou zrcadlovkou Rolleicord. Později si také občas půjčoval Rolleiflex z roku 1957 od své tety. V sedmdesátých letech fotografoval s Yashicou, ale tu prodal a vrátil se ke kinofilmu. V té době také pracoval na souboru Terezín (dvouokou zrcadlovkou Rolleiflex), ale negativy i barevné diapozitivy se bohužel ztratily. Od poloviny 80-tých let využíval ke své práci střídavě sklopnou předválečnou Super Icontu 6x6. V polovině 80-tých let vytvořil cyklus vzpomínek na Maxe Švabinského a Rudolfa Vejrycha v památníku M. Švabinského v Kozlově. Cyklus vytvořil aparátem Rolleiflex. V roce 1988 při nástupu na Střední průmyslovou školu grafickou pro studenty zakoupil dva aparáty Yashica. Byl fasinován studenty, kteří se do čtverce okamžitě zamilovali a většina jich tvořila pouze aparáty 6x6. Po „studentském experimentu" na střední škole se pouze utvrdil ve svém názoru, že čtverec není problematický a je naopak přirozenější. Že čtverec je pro kreativní fotografy, kteří nejsou zatíženi nesmyslnými poučkami o striktních pravidlech kompozice. K Yashice se později dokoupil i Hasselblad, se kterým Velkoborský začal experimentovat - vytvářel předsádky pro rozostření snímků pomocí sklíček pro rámování diapozitivů 6x6. Souborem, kterým v polovině devadesátých let opustil velkoformátová zátiší a vrací se k subjektivně pojatým dokumentárním snímkům, ale tentokrát na aparát 6x6, je soubor Třetí okruh (druhá čtvercová etapa - první část tohoto souboru byla obdélníková z 80tých let) (1999 dosud). Fotografie v něm byly zcela nekonvenční a zachycovaly velmi osobním způsobem momenty z autorova života. Často rozostřené, ale přitom popisné, zachycující náladu dne nebo místa. Ve stejné době vzniká soubor LifeStyle úniky/návraty (2000), který je dokumentárně/portrétním projektem zachycujícím lidi, kteří se navracejí z velkých měst k přírodě, ke krajině a k sobě samým. Některé fotografie v souboru jsou klasickým portrétem, některé jsou subjektivnější, některé využívají umělého osvětlení a některé více prostředí, ve kterém se model nachází. V dalších souborech Petr Velkoborský kombinuje

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 137 6/10/12 8:01 PM

neostrost, příruční blesk, koketuje s jinými formáty než jenom čtvercovým. Experimenty s rozostřujími předsádkami vyvrcholily v souboru Chvála neostrosti (2006), ve kterém Velkoborský nefotografuje na klasický film, ale na Polaroidy 6x6 - to se týká „čtvercové" části. Druhá „obdélníková" část je naskenována z papírových negativů 4x5in. Následné nazvětšování černobílých portrétů je autorovým reflektem na dokonalé aparáty, filmy a objektivy dnešní doby. Velkoformátové fotografie s odkazem na první piktorialisty nás zaujmou atmosférou snímku a výrazem portrétovaného. Neostrostí je odbourána snaha hodnotit snímek po technické stránce a můžeme se tak soustředit na obsah. Tímto souborem jakoby se uzavřela jedna etapa fotografické tvorby Petra Velkoborského. Významným počinem bylo vydání malé monografie čítající snímky z let 1986-2007 (Agentura eF, České budějovice 2008), v které představuje výběr fotografií ze svého rozsáhlého archivu. Ve své další tvorbě, například čtvercové cykly Dvě a půl dioptrie (2007 dosud) nebo Čtvrtý okruh (2007 dosud), Velkoborský nálezá jiné způsoby experimentu s obrazem a opět kombinuje různé formáty. Nicméně čtverec pro něj byl a vždy zůstane kouzelným a snadno pochopitelným. I když pracuje s několika typy a modely aparátů, čtverci zůstane stálě věrný. Je nezaměnitelný.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 138 6/10/12 8:01 PM

Chvála neostrosti (2006)

Chvála neostrosti (2006)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 139 6/10/12 8:01 PM

Třetí okruh (2000)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 140 6/10/12 8:01 PM

Třetí okruh (2000)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 141 6/10/12 8:01 PM

Two/Dvě (2007-2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 142 6/10/12 8:01 PM

Tereza Vlčková

Tereza Vlčková se narodila 13. 11. 1983 v Třebíči, dosud žije ve Valašských Kloboukách. V posledních letech zažívá pozitivní vlnu zájmu o své fotografie, od svých prvotin (v roce 2007) se úspěšně drží mezi mladými a vyhledávanými autory současné moderní fotografie. Úspěchy zažívá nejen v České republice, ale i ve Francii, USA, Švýcarsku, Německu. Tereza patří mezi mladé autory, kteří jsou znuděni zaběhnutými standardy v módní a portrétní fotografii. Snaží se o nový postoj a přístup v těchto oborech. Využívá všech postupů a možností, které současná moderní doba nabízí - digitální aparáty, počítačová postprodukce a jiné. Na začátku souboru je vždy nápad, který jej tématicky vždy drží pohromadě. Díky svým neotřelým myšlenkám si získává stále více příznivců i z řad lidí, které móda ve své klasické podobě nijak neuchvacuje. Soustřeďuje se hlavně na stylizované fotografie a portréty. Nestává se, že byste ji potkali jen tak bloumat s aparátem a fotografovat si pro radost. Při pohledu zpět na její tvorbu si nemůžeme nevšimnout, že v různých souborech mění snovou atmosféru za přítomnost a realitu. Občas jsou fotografie surrealisticky minimalistické, evokující místy malby jako od René Magritta, občas sklouzává do přítomnosti současné módní fotografie, ale vždy jen tak, aby se nezařadila po bok „klasickým" (T. Beran, B. Renč, B. Pospíšil a další) fashion fotografům. Tereza si velmi pečlivě kontroluje všechny procesy, které vedou k vytvoření fotografií. Výběr oblečení je pouze prvním krokem, následovaným výběrem lokace, výběrem modelky, která šaty předvede v netradičním duchu a nakonec vše závisí na pečlivé postprodukci, úpravě snímků v grafickém editoru. Výběrem modelu, lokace, modelky a celkové idei, ale proces příprav/úprav nekončí. Formát, v kterém se fotografie budou prezentovat, je stejně důležitý jako ostatní prvky, vedoucí k vzniku souboru (fotografie). O to více si toto tvrzení uvědomíme nyní, kdy začala s formátem fotografie experimentovat - obdélník, kruh a samozřejmě čtverec. Čtverec byl jasným kompozičním prvkem v prvních třech souborech. V souboru „The Little Garden" (2006), kterým na sebe výrazněji upozornila, se ocitáme na hranici módní fotografie a uměleckých portrétů. Oblečení spolu s modelkou se stávají součástí nadpřirozených exteriérů, krásných a tajemných. Pohádkově tajemná atmosféra nám umožňuje vstoupit do dokonalých krajin. Soubor je lehce inspirován díly prerafaelitů a symbolistů, například Carlose Schwaba nebo D. G. Rossettiho. A kompozice do čtverce autorce uvolňuje ruce - v plné míře využívá možností středové kompozice, centrálních motivů a také zlatého řezu. Soubor ve svém celku působí více jako módní editorial, který by se dal rozdělit do dvou nebo tří tématicky absolutně rozdílných souborů, ale i jako celek působí kompaktně a to díky silnému uměleckému rukopisu. Nutno podotknout, že Tereza fotografuje na digitální zrcadlovku a čtverec ji vzniká pod rukama až v počítači. To ale nemění nic na faktu, že fotografie již byla vymyšlena jako čtverec.

V dalším velice úspěšném souboru „Two/Dvě" (2007/2008), za který na prvním ročníku veletrhu fotografie Prague Photo 2008 získala cenu pro mladé autory do 35 let, fotografovala vždy stejné holčičky – dvojčata, ve stejných šatech a celkově stejné stylizaci, ovšem vždy s nepatrným odlišením např. na oděvu. Tereza je mistrem Photoshopu a v tomto souboru to dokazuje maximálně - jen některá dvojčata jsou skutečná. Některá děvčata jsou naklonována v počítači, ale autorka důsledně neprozradí, která jsou opravdová

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 143 6/10/12 8:01 PM

a která ne. To není vlastně důležité. Podstata souboru je v hledání našeho druhého já. Nikoliv poukázání na to, že v nitru máme své dobro i zlo, ale na to „něco" mezi. Dvojčata jsou vybrána právě proto, že víme o určité spojitosti a podobnosti, jak fyzické tak mentální, jednovaječných dvojčat a záměrem bylo tedy ukázat jemné diference velmi podobných osob. Výběr modelů nebyl vůbec jednoduchý, Tereza navštívila několik škol, školek a agentur při hledání vhodných dvojčat. I přesto, že se nakonec podařilo najít několik děvčat, převládají na fotografiích „klony". Čtvercový formát má v tomo případě své velké opodstatnění. Nedovedu si představit, že by fotografie nebyly tak kompaktní, jak čtverec dovoluje. Podlouhlý formát by dal přílišný prostor nezajímavému jednolitému pozadí a hlavní motiv by tak mohl ztratit na důrazu. Čtverec je v tomto (a následujícím) souboru vyvažujícím prvkem, který uklidní naše myšlenky, jež atakují spousty vjemů - které děvče je skutečné, co za příběh sledujeme? Čtverec navíc inteligentně doplňuje kompozici - dvě vedle sebe (ne namáčknuté) stojící, stejně vysoké postavy vytváří také pomyslný čtverec. Rám fotografie je rozšířením fotografie - ukončením otevřené kompozice. V následujícím souboru „A perfect day, Ellise..." (2007) nás autorka přivádí do beskydských hor a kopců. Vrcholy jsou často považovány za magická místa, která vyvolávají duchovní zážitky. Tereza nám opět silně estetickým a promyšleným souborem, předkládá nevšedně prezentované šaty a módní návrhy. Ve vrcholcích hor nechává autorka aktéry levitovat a vznášet se nad krajinou, připomínající náboženské obrazy a výjevy z klasické malby. I v tomto souboru má následná retuš své místo, místo klonování jako v soboru „Dvě", je zde vymazáván přítel Terezy, který modelky, na několika snímcích vyhazoval do vzduchu nebo jen podpíral. Ani zde by bez inteligentně zvoleného čtvercového formátu nevynikl hlavní motiv. U kterého se navíc autorka nemusí omlouvat, že je ve středu obrazu. Modelka (víla) padá směrem dolů a nebo se naopak vznáší směrem nahoru. Čtverec se svým vyváženým poměrem stran nás nenutí sledovat nic jiného než pád nebo vzlet hlavního prvku na fotografii. Díky symetrii je zachována dynamika hlavního objektu. V dalších souborech (Mirrors Inside 2008-2009, Untitled 2010) nemáme k čtverci co dodat, protože fotografie jsou podélné, ale zajímavý (i když ne čtvercový) je soubor Mystify 2010, ve kterém autorka experimentuje s kruhem. Současný soubor Sentument (2010-2011) je kombinací, spojením, propletením kruhu a čtverce. Kruh je prostor - kruh je celek, vedle toho čtverec je detail původního celku. Každá fotografie je sama o sobě nosná a tvoří spolu pomyslnou dvojici. Minimalismus, surrealismus a poetismus jsou spojujícím prvkem těchto fotografií. Experiment dvou formátů zde funguje bezchybně a je důkazem, že čtverec je jiný. Čtverec a kruh jsou jasnými protipóly - obdélník je středně šedá. Tereza hru s formátem vysvětluje téměř provokativním způsobem: „Vytvářím zde svět vlastní estetiky a svých obrazových pravidel - čímž popírám klasickou podobu fotografie." Je zřejmé, že čtvercová kompozice Terezu neopustí nastálo, ale je otázkou, za jak dlouho se s ní v její práci opět setkáme a také zda při dalším souboru půjde o jeden formát nebo o kombinaci různých formátů...

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 144 6/10/12 8:01 PM

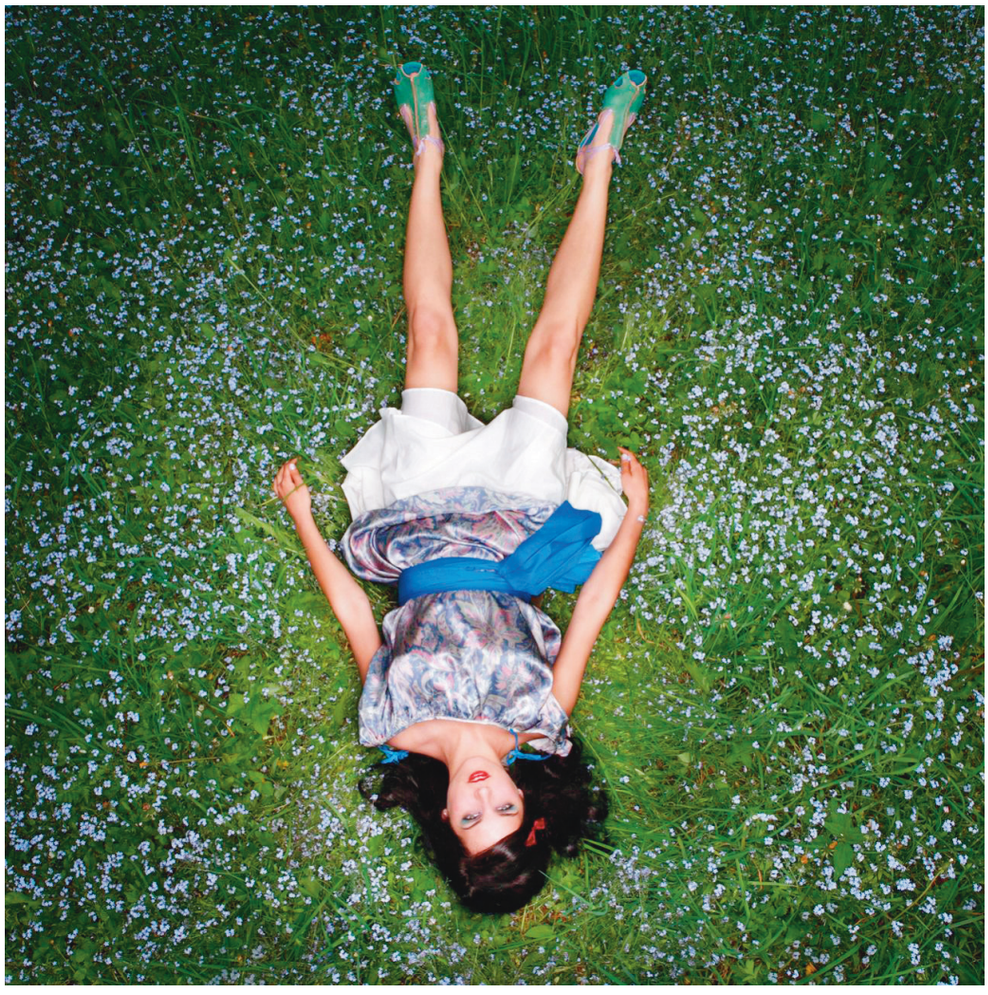
Two/Dvě (2007-2008)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 145 6/10/12 8:01 PM

A perfect day, Ellise... (2007)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 146 6/10/12 8:01 PM

The Little Garden (2006)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 147 6/10/12 8:01 PM

Pózér (2002)

Zeleninová série č II (1999)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 148 6/10/12 8:01 PM

David Židlický

David se narodil 20. 11. 1976 v Brně, kde působí jako fotograf umělec na volné noze. Vystudoval SŠUŘ v Brně (1991-1995), strávil i nějaký čas na pražské FAMU (1995) a následně na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě (2003-2005), který ze zdravotních důvodů nedokončil. Zabývá se fotografováním architektury, designu, autoveteránů a portrétů. Byl u zrodu skupiny Česká Paralaxa, kde také od začátku působil jako Vojtěch Sláma. David Židlický je fascinován městským životem a jeho tématy. V jeho fotografiích (tedy volné tvorbě) nalezneme náměty z prostředí kaváren, zahrad, pošt, hřišť, slavných vil nebo železnice. Vše fotografuje oblíbeným aparátem značky Rolleiflex. Je považován za fotografa gentlemana s vytříbeným vkusem. Není se čemu divit, od mala byl pod vlivem svého otce, také výtvarného fotografa Vladimíra Židlického (1945), který mu lásku k designu a umění předal. David je zejména fascinován českým designem z třicátých až osmdesátých let, obdivuje funkcionalistické stavby stejně jako motocykly Jawa nebo automobily Tatra a také aparáty čtvercového formátu Flexaret. Čtvercové fotografie Davida Židlického jsou poetickým záznamem jeho života a dění kolem něj. Snímky se vyznačují zejména promyšlenou, jednoduchou a často diagonální kompozicí. Detail střídá celek stejně jako náhodný snímek aranžovaný. Důležitou roli v jeho snímcích hraje i světlo, které někdy hlavní výjev magicky prozařuje nebo naopak ostře dramatizuje. V jeho fotograficích je cítit odkaz klasiků fotografie jako byl například Alexander Rodčenko, který sice nepracoval tak bravurně se světlem, ale využíval hojně nové úhly pohledu - jako nadhledy nebo podhledy a komponoval často do diagonály. Fotografie Davida Židlického jsou naplněny poezií a nenalezneme v nich spojitost konkrétního času, doby nebo místa. Vznikají s čistě osobní potřeby a hlavně pro radost. Autor je stvořil z čisté radosti a je rád když si jeho přátelé snímky pověsí na zeď. David se k práci s Rolleiflexem vyjadřuje takto: „Fotografovat dvouokým Rolleiflexem je jako žít vysněný román, jako koketování s další životní filozofií." Černobílá fotografie na svitkový film přináší Davidovi uklidnění v dnešní hektické době. Cvaknutím spouště nic nekončí, následuje mokrý proces - temné komory s červeným světlem, vůně vývojek a další fragmenty klasické fotografie, které mnohým fotografům z mladší generace, nic neříkají. David si uvědomuje, že čtvercový formát není univerzální, že pro fotografování architektury, které se nyní věnuje nejvíce, není příliš vhodný. Ale když bude fotografovat svoji volnou tvorbu, vždy bude mít s sebou svůj oblíbený Rolleiflex. Jeho volná tvorba je prezentována ve stále se rozrůstajícím souboru 6x6.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 149 6/10/12 8:01 PM

Letadlo letí (1997)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 150 6/10/12 8:01 PM

Labutě (1998)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 151 6/10/12 8:01 PM

Bjork (2009-2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 152 6/10/12 8:01 PM

Barbora a Radim Žůrkovi

Barbora se narodila 12. 3. 1987 v Berouně, od roku 2002 do 2006 studovala Střední průmyslovou školu grafickou v Praze. Radim se narodil 9. 2. 1971 v Přerově. Bára a Radim spolu vytvořili fotografické tvůrčí duo a v roce 2006 spolu začali studovat Institut tvůrčí fotografie v Opavě. Ve svých souborech se vždy dotýkají sociálních témat a jejich fotografie jsou sondou do lidského nitra a vědomí. Kromě prvních dvou souborů Potomci a Nevidomí (2007-2008), se prezentují čtvercovým formátem, dokonalým a čistým zpracováním a jejich fotografie nesou velmi kvalitativní rukopis. Čtverec je v jejich podání postprodukčním výsledkem, protože fotografují digitální kinofilmovými zrcadlovkami, tedy výsledný obraz je ořezem originálu. Obsah a formát jejich fotografií není dílem náhody a vše je předem pečlivě připraveno, není výjimkou, že soubor vzniká i šest měsíců. Tedy to, že výsledná fotografie bude čtvercová je předem domluveno. Žůrkovi formát 1:1 plně využívají pro jeho „statiku", která je v jejich částečně dynamických snímcích zapotřebí. Jako tvůrčí dvojice pracují přímo ukázkově a oba dva do svých děl přispívají stejnou částí. Největšího významu má na jejich fotografiích atmosféra. Stejně jako Tereza Vlčková i Žůrkovi často sází na dětské modely pro jejich velkou míru přirozené bezprostřednosti - tak vznikl celý soubor s dětmi, který se jmenuje Zástupní (2009) - v tomto souboru se snaží nalézt svůj vlastní názor a pohled na aktuální téma klonování. Soubor s jemným nadhledem a nadsázkou vyzdvihuje problém života v stále se rozrůstající společnosti. Modely/děti byly vybrány tak, aby se co nejvíce podobaly svým dospělým „originálům", kteří jsou slavní a úspěšní. Poklidný čtvercový formát v sobě rozehrává příběhy, které sahají daleko za jeho hranice. Děti zachycené v celkem přirozených a lehce zneklidňujících pózách nesou podobu a jména slavných herců, hereček, zpěváků, sportovců apod. jako například Harrison Ford, Bruce Lee, Scarlett Johansson, W. A. Mozart, Boris Becker, Michael Jackson apod. Děti jsou umístěny do vyprázděně poklidné krajiny s nízkým horizontem a potemnělou oblohou. V prvním plánu se můžeme zabývat pouze podobností na známé osobnosti, ale v plánu druhém se můžeme také zamýšlet nad člověkem jako originálem, nad možností klonu, nad existencionálním zařazením jedince. Je podoba zárukou i jeho úspěchu? Na konto podobnosti těchto malých klonů, je na místě říct, že jejich finální výraz je také dílem počítačového zásahu. Opět tu můžeme nalézt jistou paralelu s Terezou Vlčkovou, která některá svá dvojčata nechala ožít v „PC děloze" a tak i u Žůrkových si nemůžeme být jistit, jestli malou Björk nebo Pavla Nedvěda, opravdu potkáme nebo ne. Další soubor, který je zachycen ve čtvercovém formátu je Riverside Paradise (2010). Inspirací pro něj jim byl školní předmět krajinářská fotografie, ale Žůrkovi hledali něco víc, než jen esteticky zajímavou krajinu. Riverside Paradise zachycuje břehy a okolí řeky Berounky, která v okolí Dobřichovic, po povodni v roce 2002, vytvořila temně magické a postmutnělé zákoutí a stala se tak nevšedním úkazem. Zakoutí zachycená na fotografiích upoutali Báru a Radima pro jejich divokost, spletitost a nespoutanost. Přitom se jedná o kousek přírody, který není daleko od civilizace. Toto místo je neupoutalo jen pro svou magičnost, ale také pro zájem developerů, kteří místo, které si několik let žilo po svém a bylo oázou pro mnoho místních obyvatel, chtějí změnit - rekultivovat. Bude tak vymazán jeden z mála kuriozních pozemků, který vznikl v momentě, kdy živel (voda) ničil. Fotografie neukazují prvoplánovou

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 153 6/10/12 8:01 PM

krásu místa, ale spíše náladu a atmosféru, na kterou jsou oba autoři specialisté. Strach o ztrátu oblíbného místa se odráží v potemnělých fotografiích, kde příroda určuje svérázně rysy krajiny. Pro vytvoření výrazně grafických fotografií je čtverec více než vhodný. V kombinaci s portrétními skly, konkrétně 50 a 80mm, vznikly překvapivé záběry krajiny, kterou bychom spíše hledali v rumunských lesích a ne v srdci České republiky.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 154 6/10/12 8:01 PM

Pele (2009-2010)

Walken (2009-2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 155 6/10/12 8:01 PM

Riverside Paradise (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 156 6/10/12 8:01 PM

Riverside Paradise (2010)

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 157 6/10/12 8:01 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 158 6/10/12 8:01 PM

Závěr

Málokterý formát zaznamenal tolik následovníků a přiznivců jako čtverec. Je volen systematicky a to zcela určitě pro jeho vlastnost dodávat fotografiím jistý umělecký výraz. Po dobu sepisování diplomové práce jsem se setkal s řadou názorů na tento formát a většinou se jednalo o podobné postřehy. Z počátku jsem se domníval, že téma není příliš široké, ale opak je pravdou. Snažil jsem se tedy uvést ty autory, kteří čtverec využívají záměrně a pravidelně nebo s ním dosáhli zajímavých úspěchů. Je pravděpodobné, že mi někteří autoři mohli uniknout, ale systematickou prací jsem se snažil o to, aby se tak nestalo. Je na místě uvést jednoho autora, který je považován za milovníka čtverce, ale není v této práci uveden - Jan Saudek. Neměl jsem s ním možnost mluvit osobně, ale vyměnili jsme si pár zpráv přes jeho zetě Lukáše Havlenu a neteř Bereniku Saudkovou. Jan Saudek je znám svou demagogií a není tomu jinak u obrazového formátu. Když se podíváme na jeho porftolio nalezneme jen několik snímků, které jsou opravdu čtvercové. Z větší části snímky ořezával, ale i to je otázkou. Možná byly snímky pořízeny jiným aparátem než 6x6 Fexaret, se kterým se vždy a všude chlubí. Lukáš mi řekl, že jej nikdy s ním fotit neviděl. Na přímou otázku jsem bohužel nedostal uspokojivou odpověď a nemůžu tedy potvrdit ani vyvrátit jestli je Jan Saudek opravdovým milovníkem čtvercových aparátů nebo si jen z veřejnosti opět utahuje... Nicméně ostatní fotografové si čtvercový formát volí záměrně pro jeho „pevnost", stabilitu, centralizaci, symetričnost a vyváženost. Zájem umělců o čtvercový formát se stále mění, občas klesá a následně stoupá . Troufám si tvrdit, že rok 2012 je vrcholem čtverce u nás. Důkazem toho je nastupující generace fotografů, kteří se jím prezentují. Stačí se ohlédnout za klauzurami ITF roku 2011 a jmenovat několik studentů: Tatiana Hajduk - Vdovy (2011), emotivní fotografie osamělých žen, Tomáš Chadim - THE SINGLES (2011), fotografie mladých, úspěšných, perspektivních a žádaných, ale osamocených můžů i žen, Juraj Janiš - About a liftboy (2011), série ze života jednoho hotelového zaměstnance, Lenka Konečná - Něco mezi nebem a hladinou (2011), subjektivní dokument o životě ve vodě a nad ní, Roman Panáček - Sudetenland (2011), subjektivní fotografie krajiny, Lenka Bláhová - Uvnitř sebe potkávám sebe (2011), o pocitech a emocích za zavřenýma očima a další a další a další. Některé fotografie vznikaly na aparáty 6x6, některé na amatérské lomo, některé byly dodatečně ořezány, ale spojuje je poměr stran 1:1. Když zde zazněla jména nadcházející generace, měl bych zmínit i hvězdy světové fotografie, kteří tvořili nebo tvoří fotografie v poměru stran 1:1. Diane Arbus (1923-1971) byla americká fotografka, která tvořila Rolleiflexem 6x6 a čtverec se stal jejím hlavním vyjadřovacím prvkem. Byla známá svými portréty lidí na pokraji společnosti. Současný americký fotograf Lee Friedlander (1934) pracuje s aparáty Leica, ale také Hasselbladem V, střední formát používá jak pro portrétní snímky, tak záběry krajiny nebo měst. Mary Ellen Mark (1940) je americká fotografka, která je známá pro portrétní a reklamní fotografie.
Ve své práci kombinuje různé kamery a formáty. Kromě jiných pracuje s 6x6 Hasselbladem a její čtvercové snímky můžeme nalézt v souborech Indian Circus (1993) a American Odyssey (1999). Velmi známým americkým fotografem byl Arnold Newman (1918-2006), který se proslavil portréty slavných umělců a politiků. Byl také známý pečlivě komponovanými fotografiemi zátiší. Fotografoval střídavě s aparáty 4x5 palců a 6x6 cm.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 159 6/10/12 8:01 PM

Dalším byl například americký fotograf Irving Penn (1917-2009), který byl známý v módní a portrétní fotografii. Čtverci se nejvíce věnoval v souboru Worlds in a small room, který byl vydán knižně v roce 1980. V tomto souboru portrétoval osoby na svých cestách po celém světě (Nepál, Nová Guinea, Maroko a další). Tím, že se dnes nacházíme v době digitální s možnostmi neomezené postprodukce, je vytvoření čtverce jen na dvě „kliknutí". Ale proč ne? Když výsledek má svůj smysl a styl? Při sbírání materiálů pro tuto práci jsem se setkal i s názorem, že čtverce je příliš, že jsme jim přehlceni, že už není zabavný. Že si snad každý myslí, že čtverec je spasení a automaticky dobrá a zajímavá fotografie... Co na to říct? Že čtverec tu byl vždy, jen je o něm dnes víc „slyšet". Z telefonů leze novodobý Polaroid a ten hned můžeme umístit na sociální síť, díky bohu za to, že se nesetkáváme jen s nudnými momentkami, kterých jsme se s příchodem digitálních aparátů obávali. Mám se snad já cítit uražený, že kromě mě do čtverce fotografují i ostatní? Nikoliv, jsem rád, že nás něco spojuje a samozřejmě vidím, že každý máme svů styl a výraz. Tato práce vznikla proto aby ukázala fotografy, kteří fotí do čtverce, ale v žádném případě ne stejně nebo podobně. Je přeci zajímavé sledovat Švolíka vedle Jungrové - ušlechtilý výstup vedle malého obrázku z telefonu. Je spousta fotografů, umělců a teoretiků, kteří nesnáší škatulkování a já k ním patřím. Líbí se mi jak fotografové se čtvercem zacházejí, jakým způsobem jej využívají. Někteří hledají ostrost, jiní emoci/expresi. A znovu je spojuje čtverec. Podle mě je naopak skvělé, že máme v dnešní době tolik možností - digitální stěny, filmy, diapozitivy, Polaroidy a zatracované mobily. Baví mě sledovat jak jsme každý individualistou a zkoušíme najít svoje výrazivo - experimentujeme, jsme přeci umělci. V úvodu jsem zmínil, že komponovat do čtverce je lehké a uvědomuji si jak je tato věta snadno napadnutelná, závěrem práce mohu říct, že zde máme dva fotografické tábory kdy pro jeden to tak opravdu je a pro druhé je naopak čtverec formát složitý, ale i tak do něj komponují, snaží se. Já osobně řežu postprodukčně a „výroba" čtverce je pro mě jednodušší... Pak zde máme některé, pro které je čtverec vedlejším produktem kdy hlavní důvodem proč jsou jejich fotografie ve formátu 1:1, bylo pořízení aparátu, který prostě čtverec produkoval. Ani tyto fotografy nesoudím, důležitý je přeci výsledek. Tato teoretická práce byla pro mě z velké části zábavou, protože fotografy, o kterých zde píši, znám osobně. Bylo zajímavé slyšet jejich příběh a sledovat jejich kariéru s čtvercovým formátem. Možná tato práce přiměje někoho aby z police vyndal starou Yashicu nebo si zkusil ořezat své fotografie v PC. Třeba po přečtení těchto několika medailonů se někomu čtverce zachce, zamiluje se do něj a bude chtít zkusit srovnat svůj talent s těmi, kteří již své kvality dokázali. Třeba bude příští práce právě o nich. Třeba...

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 160 6/10/12 8:01 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 161 6/10/12 8:01 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 162 6/10/12 8:01 PM

Seznam použitých pramenů

Tištěné zdroje

Birgus, Vladimír, Mlčoch Jan: Česká fotografie 20. století, KANT, Praha 2010.
Birgus, Vladimír, Mlčoch Jan: Česká fotografie 20. století Průvodce, KANT, Praha 2005.
Vojtěchovský, Miroslav, Vostrý Jaroslav: Obraz a příběh, KANT, Praha 2008.
Podestát, Výáclav: Petr Velkoborský, Fotografie 1986-2007,
Slezská univerzita, Opava 2008.
Kisselbach, Theo, Windisch Hans: Nová škola fotografie. SNTL, Praha 1979.
Freeman, Michael: The Photographer's Eye, Focal Press, UK 2008.
Štulík, Václav, Tausk Petr: Jak fotografovat. SNTL, Praha 1973.
Zaoral, Zdenek: Fotografujeme. Pěnkava Intermedia, Praha 1993.
Baleka, Jan: Výtvarné umění – výkladový slovník. Academia, Praha 2002.
Feininger, Andreas: Vysoká škola fotografie. Orbis, Praha 1968.
Hlaváček, Luboš: Řeč tvarů. Horizont, Praha 1984.
Šmok, Ján: Skladba fotografického obrazu. SPN (FAMU), Praha 1974, 1986.
Jírů, Václav: Zrcadlo života, Sfinx, Praha 1949.
Kulhánek, Jaroslav: Černobílá fotografie. Orbis, Praha 1959.
Tomášek, Zdeněk: Fotografické přístroje. Merkur 1975, 1985.
Šimek, Jaroslav: Fotografické techniky. Práce, Praha 1969.
Burian, Peter, Caputo Robert: Škola fotografování. National Geographic,
SANOMA Magazines, Praha 2003.
Kamarád, Ladislav, Komorní Hůrka u Chebu, ZČM katalog, 1959.
Decuria: deset QEP fotografů z české republiky, HQ Kontakt, Praha 2005.
Birgus, Vladimír: Dějiny fotografie v datech. ČsF, 1985.
Birgus, Vladimír: Dita Pepe, autoportréty, Praha: Galerie Velryba, 2002.
Ulver, Stanislav: Pavel Mára, Mechanické corpusy Praha: Pražský dům fotografie, 1997.
Birgus, Vladimír: Dvacet let Institutu tvůrčí fotografie v Opavě, Opava 2011.
Birgus, Vladimír: Pavel Mára, Portréty Opava, 1998.
Ulver, Stanislav: Pavel Mára, Měsíc fotografie, bratislava 2001, roč.11, s. 56, 57.
Matějů, Věra: Pavel Mára, Fotografie: magazín, Praha 2004, č.9, s.18-24.
Vančát, Pavel: Dita Pepe, Fotograf, Brno 2002, sv.1, s.10-13.
Pospěch, Tomáš: Dita Pepe, Foto Video, Praha 2003, č.10, s.50-55.
Homola, Oleg: Tereza Vlčková, Foto Video, Praha 2008, č.4, s.54-62.
Zahrada, park, krajina (odborný časopis), Tomáš Bican, Praha 2005, č.4, s.37.
Baňka, Pavel: Milan Blatný, časopis Fotograf, Praha 2008, č.12, s.100-101.
Bartoš, Jan: Milan Blatný, časopis Font, Praha 2011, č.4.
Benedikt, Pavel: Pavel Mára, časopis Foto Video, Praha 2008, č.1, s.
Pospěch, Tomáš: Bára Prášilová, časopis Fotograf, Praha 2009, č.14, s.90-91.
Časopis Fotograf, komerce, č. 14, Praha 2008.

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 163 6/10/12 8:01 PM

Rozhovory

Rozhovor M.T. s Pavlem Márou, Horní Bečva, 1.5. 2012
Rozhovor M.T s Miro Švolíkem, Praha, 15.2. 2012
Rozhovor M.T s Ditou Pepe, Ostrava, 20.2. 2012, Horní Bečva, 1.5. 2012
Rozhovor M.T s Tomášem Bicanem, Praha, 26.4.
Rozhovor M.T s Bárou Prášilovou, Praha, 18.12. 2011
Rozhovor M.T s Bet Orten, Praha 19.3. 2012
Rozhovor M.T s Denisou Blatnou (Burkalovou), Brno, 8.1. 2012
Rozhovor M.T s Janem Brančem, 11.2. 2012
Rozhovor M.T s Jiřím Makovcem, 20.4. 2012
Rozhovor M.T s Petrem Krejčím, Praha, 25.3. 2012
Rozhovor M.T s Alžbětou Jungrovou, Praha, 15.5. 2012
Rozhovor M.T s Milanem Blatným, Brno, 1.5. 2012
Rozhovor M.T s Kristýnou Erbenovou, Praha, 15.4. 2012
Rozhovor M.T s Petrem Velkoborským, Horní Bečva, 30.4. 2012
Rozhovor M.T. s Vojtou Slámou, Brno, 18.11.2011 a 7.1.2012

Osobní stránky fotografů

www.tomasbican.cz - Tomáš Bican
www.fano.cz - Milan Fano Blatný
http://janbranc.mosaicglobe.com - Jan Branč
www.kristynaerbenova.com - Kristýna Erbenová
www.horolezec.cz - Ladislav Kamarád
www.jaroslavkocian.com - Jaroslav Kocián
www.petrkrejci.com - Petr Krejčí
www.jirimakovec.com - Jiří Makovec
www.malijevsky.com - Igor Malijevský
www.pavelmara.cz - Pavel Mára
www.kamilamusilova.com - Kamila Musilová
www.ditapepe.cz - Dita Pepe
www.vojtechslama.com - Vojtěch Sláma
www.evzensobek.com - Evžen Sobek
www.mirosvolik.cz - Miro Švolík
www.matejtresnak.com - Matěj Třešňák
www.betside.cz - Bet Orten
www.baraprasilova.com - Bára Prášilová
www.terezavlckova.com - Tereza Vlčková
www.atelierzidlicky.eu - David Židlický
www.zurkovi.com - Bára a Radim Žůrkovi

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 164 6/10/12 8:01 PM

Ostatní

http://cs.wikipedia.org
www.wikipedia.org/
http://www.grafika.cz
http://digineff.cz
http://www.fotoroman.cz
www.meopta-history.com
www.itf.cz
www.diane-arbus-photography.com
www.arnoldnewmanarchive.com
www.hasselblad.com
www.pentaconsix.com
www.paladix.cz
www.fotoskoda.cz
www.youtube.com - heslo ceska paralaxa
www.photorevue.com

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 165 6/10/12 8:01 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 166 6/10/12 8:01 PM

Jmenný rejstřík

Arbus, Diane 158
Becker, Boris 153
Beran, Tomáš 143
Bican, Tomáš 31
Birgus, Vladimír 121
Blatný, Milan - Fano 35, 79
Bláhová, Lenka 159
Boštík, Václav 53
Branč, Jan 43
Burkalová, Denisa 48, 49, 50
Crewdson, Gregory 133
Česká Paralaxa 48, 49, 50, 51, 115, 149
Diancourt, Emanuelle 43
Dubois, Franck 43
Dufek, Antonín 115
Erbenová, Kristýna 53
Fetet, Jean-Jacques 43
Fitzgerald, Francis Scott 133
Ford, Harrison 153
Freemen, Michael 20
Fišer, Jan 49, 50
Friedlander, Lee 159
Fyman, Vladimír 43
Hasselblad, Victor 23, 25
Havlena, Lukáš 159
Hajduk, Tatiana 159
Heidecke, Dr. Reinhold 23, 25
Ho, Ji Jong 69
Hrubeš, Petr 101
Chadim, Tomáš 159
Jackson, Michael 153
Janiš, Juraj 159
Jírů, Václav 20
Johansson, Scarlett 153
Kamarád, Ladislav 63
Klein, Steven 95
Kocián, Jaroslav 65
Konečná, Lenka 159
Kovaříková, Naďa 53
Krejčí, Petr 69
Lee, Bruce 153
Magritte, René 143
Makovec, Jiří 73, 74
Malijevský, Igor 79
Mark, Mary Ellen 159
Mára, Pavel 83, 84
Mazurek, Doc. Alois 24
Moussa, Youcef Hadj 43
Mozart, W. A. 153
Musilová, Kamila 89
Newman, Arnold 159
Nováček, Tomáš 49, 50
Panáček, Roman 159
Penn, Irving 160
Pepe, Dita 101
Pospíšil, Bohouš 143
Prášilová, Barbora 95, 107
Prekop, Rudo 127
Renč, Benedikt 143
Rodčenko, Alexander 149
Rossetti, Dante Gabriel 143
Saudek, Jan 159
Saudková, Berenika 159
Schwabe, Carlos 143
Skokan, Jakub 113
Sláma, Vojtěch 48, 50, 107, 115, 116, 149
Sobek, Evžen 121
Špelda, Martin 133
Stanko, Vasil 127
Stano, Tono 127
Sternfeld, Joel 133
Štreit, Jindřich 121
Svěcený, Jaroslav 128
Švolík, Miro 43, 127, 128, 160
Třešňák, Matěj 133
Varga, Kamil 127
Velkoborský, Petr 137, 138
Vojtěchovský, Miroslav 133
Všetečka, Jiří 73
Winter, Damon 26, 27, 59
Wurm, Erwin 89
Zykmund Jiří 48, 49, 50
Židlický, David 48, 50, 149
Židlický, Vladimír 149
Župnik, Peter 127
Žůrek, Radim 153
Žůrková, Barbora 153

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 167 6/10/12 8:01 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 168 6/10/12 8:01 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 169 6/10/12 8:01 PM

MatejMagistrem!!!!!!!!!!!!!!!! PRINT.indd 170 6/10/12 8:01 PM